



Aan de raden en de colleges van  
burgemeesters en wethouders van de  
deelnemende gemeenten

GEMEENTE HEILOO	
NR.: <i>i12</i> - 003684	
INGEK.: 04 APR 2012	
AED:	mede-advies
<i>BO</i>	<i>cc-College graffie</i>

**Bezoekadres**

Bergerweg 1  
1815 AC Alkmaar

**Postadres**

Postbus 9232  
1800 GE Alkmaar

t [072] 850 82 00

f [072] 850 82 52

info@archiefalkmaar.nl

www.archiefalkmaar.nl

Datum 30 maart 2012  
Kenmerk Dir2012-033001  
Onderwerp Concept-programmaverantwoording RHCA 2011 en tekstwijziging Gemeenschappelijke Regeling

Geachte leden van de raad en het college,

Namens het Dagelijks Bestuur bied ik u conform de artikelen 25 en 26 van de Gemeenschappelijke Regeling van Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) de *Conceptprogrammaverantwoording 2011* aan. Het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering van 5 maart jl. ingestemd met deze verantwoording.

Zo spoedig mogelijk zal ook de *Programmabegroting 2013* toegestuurd worden.

Ingevolge artikel 25 en 26 van de Gemeenschappelijke Regeling wil ik u, namens het Dagelijks Bestuur, in staat stellen om binnen de termijn van zes weken te reageren op de *Conceptprogrammaverantwoording 2011*.

Het resultaat voor de bestemming over 2011 is € 171.696 voordelig.

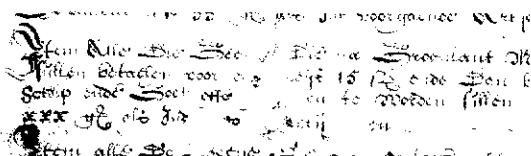
Wij stellen u voor om dit resultaat als volgt te verdelen (zie pag. 3 van de verantwoording):

Het vormen van en toevoegen aan:

Bestemmingsreserve Verhuizing	€ 102.675
Bestemmingsreserve Aanpassing Huisvesting Bergerweg	€ 47.058
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	€ 30.000

Het onttrekken aan:

Algemene Reserve	€ 8.037
------------------	---------





Naast de jaarrekening treft u tevens het concept-jaarverslag van het RHC/Regionaal Archief Alkmaar. De begroting voor 2013 zal u zo spoedig mogelijk worden toegezonden.

Daarnaast vragen wij u in te stemmen met de in bijlage 4 genoemde voorstellen tot aanpassing van de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling RHCA. Enkele tekstwijzigingen waren noodzakelijk in verband met de fusie van vier deelnemende gemeenten tot de gemeente Hollands Kroon. Dit gaf tevens de gelegenheid nog enkele andere wijzigingen door te voeren.

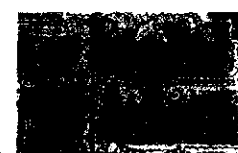
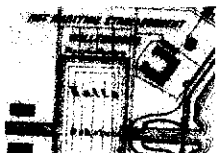
Er is voor gekozen om het traject langs de gemeenten en langs het Algemeen Bestuur parallel te laten verlopen, zodat voldaan kan worden aan de gestelde termijn van een half jaar. Het besluit dat u neemt is dan ook onder voorbehoud van de goedkeuring van het Algemeen Bestuur.

Met vriendelijke groet,

Paul Post  
Directeur Regionaal Archief Alkmaar.

Bijlagen:

1. Toelichting op de genoemde bedragen aanbestedingsbrief *Concept-programma-verantwoording 2011 RHC Alkmaar.*
2. *Concept-programmaverantwoording 2011 RHC Alkmaar.*
3. *Concept-jaarverslag RHC Alkmaar.*
4. Concept-voorstel tot tekstwijziging van de Gemeenschappelijke Regeling RHC Alkmaar.



## Bijlage 1:

### Toelichting op de genoemde bedragen aanbestedingsbrief Concept-programmaverantwoording 2011 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

#### **1. Bestemmingsreserve Verhuizing**

De toevoeging aan de Bestemmingsreserve Verhuizing bestaat uit het verschil tussen de ontvangen extra bijdrage voor deze huisvesting van € 1,57 per inwoner en de kosten die in het kader van de nieuwe huisvesting en (de voorbereiding van) de verhuizing zijn gemaakt.

In 2009 heeft het Algemeen Bestuur vastgesteld dat de voor de nieuwe huisvesting benodigde gelden zouden leiden tot een stijging van € 1,57 per inwoner per jaar. Met deze verhoging zou de stijging van de structurele lasten, veroorzaakt door de hogere lasten vanwege de nieuwe huisvesting, gedekt zijn. Tevens werd besloten dat de verhoging per 2010 in zou gaan, hoewel de beoogde structurele lastenstijging pas op zijn vroegst in 2012 verwacht werd. Met andere woorden: totdat de nieuwe huisvesting, inclusief het depot, in gebruik genomen wordt, is er een overschot op de huisvestingslasten. Dit bedrag werd, conform de hiervoor begrote bedragen, beschikbaar gesteld om de incidentele lasten die gemaakt zouden moeten worden voor de verhuizing en de inrichting van kantoren, publieksruimte en depot te dekken. Het Algemeen Bestuur zou vervolgens beschikken over eventuele overschotten op deze post.

Bij het vaststellen van de jaarcijfers over 2010 heeft het Algemeen Bestuur besloten om over te gaan tot een tussentijdse terugbetaling aan de gemeenten van het bedrag dat (nog) niet noodzakelijk werd geacht voor de financiering van kosten van de nieuwe huisvesting (totaalbedrag € 464.776), omdat ook voor de jaren 2011 en 2012 werd verwacht dat er voldoende geld zou zijn om te voorzien in de incidentele lasten en de inmiddels al (voor een deel) gestegen structurele lasten. Deze terugbetaling heeft inmiddels plaatsgevonden.

Doordat per 2011 de nieuwe huisvesting van kantoren en publieksruimten in gebruik is genomen, zijn de structurele lasten gestegen. Mede daardoor vallen de resultaten over 2011 en 2012 lager uit dan over 2010. Over 2011 bedraagt dit overschot € 102.675. In de lijn van het besluit om de resultaten in de Bestemmingsreserve Verhuizing op te nemen wordt voorgesteld dit resultaat toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Verhuizing.

Na afsluiting van het verhuizingsproject (na het jaar waarin het depot in gebruik genomen wordt) zal het Algemeen Bestuur besluiten over eventuele resultaten. We gaan er van uit dat dat zal gebeuren bij de vaststelling van de Programmaverantwoording 2013.

#### **2. Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg**

De toevoeging aan de **Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg** betreft het nog niet aangesproken deel van de subsidie die het Regionaal Historisch Centrum van de Provincie heeft ontvangen voor de aanpassingen in het gebouw.

Bij de provincie Noord-Holland is in 2010 een aanvraag gedaan voor een bijdrage van de provincie aan de (ver)bouwkosten voor het pand aan de Bergerweg in het kader van de *Uitvoeringsregeling Musea, Archieven en Monumenten 2010*. Volgens deze regeling is de subsidie bedoeld voor investeringen in onroerende goederen en de kosten voor een architect tot maximaal 10% van de subsidiabele kosten.

De subsidie moet leiden tot creatie, behoud of vergroting van de publiekstoegankelijkheid.

Op basis van deze regeling heeft de provincie een subsidie toegekend aan het Regionaal Archief van €165.645. De Provincie heeft in de beschikking genoemd dat de subsidie van € 165.645 is gebaseerd op 7% van de subsidiabele kosten volgens aanvraag, namelijk € 2.366.367. Dit zijn de kosten die het Regionaal Archief bijdraagt in de herbestemmingswerkzaamheden. Deze kosten worden door de gemeente doorberekend in de huurprijs aan het archief.

Omdat de aanvraagconstructie voor de subsidie enigszins ingewikkeld was (het Regionaal Archief moet de subsidie verantwoorden terwijl de gemeente Alkmaar de kosten maakt voor de verbouw), is er een uitgebreide analyse van het proces gemaakt door Deloitte Accountants. Zij hebben in september 2011 een goedkeurende accountantsverklaring opgesteld op basis waarvan de provincie tot uitbetaling is overgegaan.

Voorgesteld wordt om het resterende bedrag (€ 47.058) te reserveren voor de uitgaven waarvoor dit deel van het bedrag was aangevraagd, namelijk voor bouwkundige aanpassingen om de permanente expositie in het voorgebouw van het Regionaal Archief te kunnen realiseren. De voorbereidingen voor de tentoonstelling zijn inmiddels al in volle gang; als het ontwerp is afgerond kunnen de bouwkundige aanpassingen uitgevoerd worden.

### **3. Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders**

De toevoeging aan de Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders betreft de subsidie die van het Hoogheemraadschap ontvangen is als bijdrage aan het project 'Metamorfoze Polders'. Deze gelden dienen beschikbaar te blijven om de in 2010 en 2011 opgelopen achterstanden in 2012-2013 in te lopen.

Het Regionaal Archief heeft in het kader van het behoudsproject Metamorfoze, dat namens het Ministerie van OC&W door de Koninklijke Bibliotheek uitgevoerd wordt, in 2009 een subsidie van € 178.500 ontvangen om de belangrijkste stukken uit de polderarchieven van De Zijpe en de Schermer te conserveren en te digitaliseren. Het project Metamorfoze voorziet in een subsidie van 70% van de begrote projectsom, voor de financiering van de overige 30% moet de aanvragende zelf zorgen.

Om te kunnen voorzien in het overige deel, is onder meer een beroep gedaan op het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Deze heeft in 2009 een subsidie beschikbaar gesteld aan het RHCA van € 30.000.

Normaliter zou het Regionaal Archief voor dit project extra personeel ingehuurd hebben voor de realisatie van het project. Het bleek echter moeilijk om op dat moment beschikbaar personeel met de benodigde kennis en vaardigheden te vinden. Daarnaast was er al veel tijdelijk personeel voor andere werkzaamheden ingezet (in verband met de voorbereiding van de verhuizing). Nog meer tijdelijke krachten kon de organisatie op dat moment niet aan.

Daarom is besloten deels eigen personeel op het project te zetten, die werk hebben laten liggen dat enig uitstel duldde, om dit na afronding van het project op te pakken. Hiervoor zou dan extra personeel ingehuurd worden, dat betaald kan worden uit de bijdrage van het HHNK. Op deze manier kunnen de in 2010 en 2011 ontstane achterstanden alsnog ingelopen worden. Om dit boekhoudkundig te kunnen verantwoorden wordt het positieve resultaat van het project toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders. Het Algemeen Bestuur dient formeel te besluiten om deze € 30.000 op te nemen in de daarvoor te vormen reserve.

### **4. Algemene Reserve**

In 2008 heeft het Algemeen Bestuur de *Nota Reserves en Voorzieningen* vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de algemene reserve een plafond heeft van € 100.000 en dat het streven is om dit in 2014 te bereiken.

De onttrekking aan de Algemene Reserve betreft het resultaat op de reguliere bedrijfsvoering van € 8.037 negatief. Onttrekking hiervan aan de Algemene Reserve zorgt ervoor dat deze na bestemming € 91.963 bedraagt.

Achter de verantwoording is gevoegd de accountantsverklaring die betrekking heeft op de controle van deze verantwoording. Als bijlage bij de verantwoording treft u het *Concept-jaarverslag 2011* aan.

## **Concept voorstel tot eerste wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling RHCA**

Het college van burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente  
.....

gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de  
Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling RHCA;

### **b e s l u i t :**

vast te stellen:

de eerste wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling RHCA:

1. In de aanhef vervallen de gemeenten:  
"Anna Paulowna", "Niedorp", "Wieringen" en "Wieringermeer"
2. In de aanhef wordt toegevoegd: "Hollands Kroon" en "Den Helder".

#### **Hoofdstuk 4:**

- Artikel 22 komt te luiden:

##### **Artikel 22**

Het Dagelijks Bestuur regelt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 125 en 134 van de Ambtenarenwet 1929 de rechtspositie en de bezoldiging van de medewerkers van het RHC Alkmaar.

#### **Hoofdstuk 5:**

- In artikel 25, lid 1 wordt "uiterlijk 1 juli" vervangen door "uiterlijk 14 juli".

#### **Hoofdstuk 7:**

- Artikel 31, lid 3 komt te luiden:

De toetreding gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin het besluit tot toetreding genomen is.

- Artikel 32, lid 3 komt te luiden:

De uittreding vindt eerst plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.

- Artikel 33, lid 3 komt te luiden:

Een wijziging treedt in werking op een in het besluit tot wijziging op te nemen datum.

#### **Hoofdstuk 8:**

- De nummering van de artikelen wordt aangepast van 1 tot en met 5.

Deze wijzigingen treden in werking op 1 juli 2012.

Aldus besloten, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft,

het college van burgemeester en wethouders van .....

d.d. ....

Burgemeester,

Secretaris,

de raad van de gemeente .....

d.d. ....

Burgemeester,

Griffier.

### Toelichting op de artikelen.

#### Aanhef:

- Op 1 januari 2012 fuseerden de gemeenten Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer tot de gemeente Hollands Kroon. De eerdere toetreding van Den Helder was nog niet verwerkt in de GR.

#### Hoofdstuk 4.

- Het Algemeen Bestuur stelt de rechtspositieregeling en de bezoldiging van het personeel vast. De wijzigingsvoorstellen (overeenkomstig de LOGA adviezen) kunnen na wijziging van dit artikel worden vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Dit is in lijn met de situatie in de gemeenten, waarbij het college van burgemeester en wethouders de wijzigingsvoorstellen vaststelt.

#### Hoofdstuk 5.

- Artikel 34, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen dat de begroting uiterlijk 15 juli voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, toegezonden dient te worden aan het College van Gedeputeerde Staten. Met dit artikel wordt de vaststelling van de begroting iets opgerekt binnen de wettelijke bepalingen.

#### Hoofdstuk 7.

- In 2006 is het goedkeuringsrecht van edeputeerde Staten ten aanzien van intergemeentelijke gemeenschappelijke regelingen komen te vervallen, hetgeen tevens geldt voor de provinciale registers. Daarmee vervalt dus de goedkeuring door Gedeputeerde Staten en inschrijving in het provinciaal register zoals genoemd in lid 3 van de artikelen 31, 32 en 33.
- Datum inwerkingtreding.

#### Hoofdstuk 8.

- In de nummering was een fout geslopen, die hiermee hersteld kan worden.



Gemeenschappelijke regeling RHCA – vergelijking (inhoudelijke) wijzigingen van het voorstel tot de 1<sup>e</sup> wijziging

Huidige versie	Wijzigingsvoorstellen
<p><b>GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM ALKMAAR</b></p> <p>De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Alkmaar, Anna Paulowna, Bergen, Casticum, Graft-De Rijk, Harenkarspel, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Niedorp, Schagen, Schermer, Wieringen, Wieringermeer en Zijpe ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;</p> <p>gelet op de bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Archiefwet 1995;</p> <p>b e s l u t e n</p> <p>(....)</p> <p><b>Artikel 22: Rechtspositie</b></p> <p>Het Algemeen Bestuur regelt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 125 en 134 van de Ambtenarenwet 1929 de rechtspositie en de bezoldiging van de medewerkers van het RHC Alkmaar.</p> <p><b>Artikel 25: Begroting</b></p> <p>1 . De begroting wordt uiterlijk 1 juli voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt door het Algemeen Bestuur vastgesteld.</p>	<p><b>GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM ALKMAAR</b></p> <p>De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Casticum, Den Helder, Graft-De Rijk, Harenkarspel, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen, Schermer en Zijpe ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;</p> <p>gelet op de bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Archiefwet 1995;</p> <p>b e s l u t e n</p> <p>(....)</p> <p><b>Artikel 22: Rechtspositie</b></p> <p>Het Dagelijks Bestuur regelt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 125 en 134 van de Ambtenarenwet 1929 de rechtspositie en de bezoldiging van de medewerkers van het RHC Alkmaar.</p> <p><b>Artikel 25: Begroting</b></p> <p>1 . De begroting wordt uiterlijk 14 juli voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt door het Algemeen Bestuur vastgesteld.</p>

<p><b>Artikel 31: Toetreding</b> (...)</p> <p>3. De toetreding gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin het door gedeputeerde staten goedgekeurde besluit tot toetreding is opgenomen in het provinciaal register als bedoeld in artikel 27 lid 2 van de wet.</p>	<p><b>Artikel 31: Toetreding</b> (...)</p> <p>3. De toetreding gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin het besluit tot toetreding genomen is.</p>
<p><b>Artikel 32: Uittreding</b> (...)</p> <p>3. De uittreding vindt eerst plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar waarin het besluit tot uittreding is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten en is ingeschreven in het provinciaal register als bedoeld in artikel 27 lid 2 van de wet.</p>	<p><b>Artikel 32: Uittreding</b> (...)</p> <p>3. De uittreding vindt eerst plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.</p>
<p><b>Artikel 33: Wijziging</b> (...)</p> <p>3. Een wijziging treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op die waarin het besluit tot wijziging door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd en is ingeschreven in het provinciaal register als bedoeld in artikel 27 lid 2 van de wet.</p>	<p><b>Artikel 33: Wijziging</b> (...)</p> <p>3. Een wijziging treedt in werking op een in het besluit tot wijziging op te nemen datum.</p>
<p><b>Artikel 35</b></p> <p>1. Geschillen omtrent de toepassing van deze regeling tussen besturen van deelnemende gemeenten of tussen besturen van één of meer gemeenten en het bestuur van het RHC Alkmaar worden beslist door een geschillencommissie;</p> <p>1. De geschillencommissie bestaat uit drie onafhankelijke personen, die in onderling overleg tussen partijen worden benoemd;</p> <p>2. Indien geen overeenstemming wordt bereikt over de benoeming,</p>	<p><b>Artikel 35</b></p> <p>1. Geschillen omtrent de toepassing van deze regeling tussen besturen van deelnemende gemeenten of tussen besturen van één of meer gemeenten en het bestuur van het RHC Alkmaar worden beslist door een geschillencommissie;</p> <p>2. De geschillencommissie bestaat uit drie onafhankelijke personen, die in onderling overleg tussen partijen worden benoemd;</p> <p>3. Indien geen overeenstemming wordt bereikt over de benoeming,</p>

<p>wordt de bemiddeling ingeroepen van gedeputeerde staten;</p> <p>3. De wijze van behandeling van het geschil wordt door de geschillencommissie geregeld;</p> <p>4. De geschillencommissie doet haar uitspraak in de vorm van een bindend advies.</p>	<p>wordt de bemiddeling ingeroepen van gedeputeerde staten;</p> <p>4. De wijze van behandeling van het geschil wordt door de geschillencommissie geregeld;</p> <p>5. De geschillencommissie doet haar uitspraak in de vorm van een bindend advies.</p>
--	--

# **Jaarstukken 2011**

**Regionaal Historisch  
Centrum Alkmaar**

## Inhoudsopgave

Inleiding en vaststelling	3
1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	5
1.2 Paragrafen	16
1.2.1 Weerstandsvermogen	16
1.2.2 Risicoparagraaf	16
1.2.3 Bedrijfsvoering	17
1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	18
1.2.5 Financiering	18
1.2.6 Verbonden partijen	19
2. Jaarrekening	20
2.1 Balans	21
2.2 Programmarekening 2011	22
2.3 Toelichtingen	23
2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging	23
2.3.2 Toelichting op de balans	25
2.3.3 Toelichting op de programmarekening	31
2.3.4 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	37
3. Controleverklaring	38
Bijlage 1	40

## INLEIDING EN VASTSTELLING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2011 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan.

Deze verantwoording is opgemaakt conform de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen. In de jaarrekening is waar nodig per balans- en exploitatiepost een toelichting opgenomen in relatie tot in de Begroting 2011 opgenomen bedragen.

Het resultaat na bestemming bedraagt € 171.696 voordelig.

Wij stellen u voor om dit resultaat als volgt te verdelen:

Het vormen van en toevoegen aan	
Bestemmingsreserve Verhuizing	€ 102.675
Bestemmingsreserve Aanpassing Huisvesting Bergerweg	€ 47.058
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	€ 30.000
 Het onttrekken aan	
Algemene Reserve	€ 8.037

### Toelichting

De toevoeging aan de Bestemmingsreserve Verhuizing bestaat uit het verschil tussen de ontvangen extra bijdrage voor deze huisvesting van € 1,57 per inwoner en de kosten die hier verband mee houden.

De toevoeging aan de Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg betreft het nog niet gebruikte deel van de subsidie die het Regionaal Historisch Centrum van de Provincie heeft ontvangen voor de aanpassingen in het gebouw.

De toevoeging aan de Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders betreft de subsidie die van het Hoogheemraadschap ontvangen is als bijdrage aan dit project. Deze gelden dienen beschikbaar te blijven om opgelopen achterstanden in 2012 in te lopen.

De onttrekking aan de Algemene Reserve betreft het resultaat op de reguliere bedrijfsvoering van € 8.037 negatief. Onttrekking hiervan aan de Algemene Reserve zorgt ervoor dat deze na bestemming € 91.963 bedraagt.

Alkmaar, 30 maart 2012

Het Dagelijks Bestuur  
van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

**Vaststelling**

Conform het gestelde in artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zal door het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in zijn openbare vergadering van 14 juni 2012 worden vastgesteld.

P.M. Bruinooge  
Voorzitter

P.J. Post  
Directeur

# 1. JAARVERSLAG

## 1.1 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar kent slechts één programma: *Regionaal Archief*.

Het Regionaal Archief heeft, op grond van de Archiefwet 1995 de taak om overheidsarchieven in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren en daar inzage uit te verstrekken. Eveneens op grond van de Archiefwet 1995, dient het Regionaal Archief toezicht uit te oefenen op het beheer van de niet overgebrachte gemeentelijke archieven. Op grond van de gemeenschappelijke regeling RHCA komt er als opdracht bij het verwerven en bewaren van particuliere archieven die een aanvulling vormen op de overheidsarchieven en het onderhouden en uitbreiden van een bibliotheek- en beeldcollectie over de geschiedenis van de regio.

### Kerngegevens

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 13 gemeenten in Noord-Holland Noord<sup>1</sup>. Deze gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst.

Naast de archieven van de deelnemers, beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

De kantoren en de publieksruimten van het Regionaal Archief zijn per 1 januari 2011 gehuisvest in het pand aan de Bergerweg 1 te Alkmaar. Voor die datum was het archief gehuisvest aan de Hertog Aalbrechtweg 5 te Alkmaar. Totdat het nieuwe depot, dat gebouwd wordt achter het huidige pand aan de Bergerweg gereed is (in 2013), zal het Regionaal Archief nog gebruik blijven maken van het huidige depot aan de Hertog Aalbrechtweg 5.

Een indruk omtrent de omvang van het archief:

De vloeroppervlakte (BVO) aan de Bergerweg beslaat	1.591 m <sup>2</sup>
De totale vloeroppervlakte depot Hertog Aalbrechtweg (BVO) beslaat	1.400 m <sup>2</sup>

De archieven en de collecties worden bewaard in de archiefbewaarplaats waarvan de totale vloeroppervlakte 1400 m<sup>2</sup> beslaat. De beschikbare opslagcapaciteit beslaat ca. 7500 m<sup>1</sup> (strekende meter).

De stand van zaken:

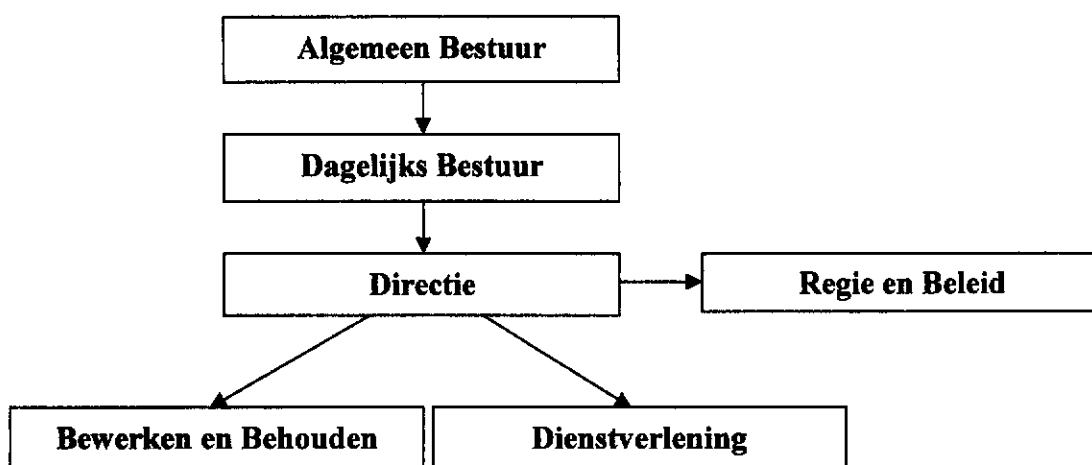
	2010	2011
RHCA gemeenten	4.450	4.530
Bibliotheekcollecties	1.300	1.315
Atlascollecties	600	640
Subtotaal	6.350	6.485
Waterschappen	550	800
Opslag voor particulieren	900	780
<b>Totaal (strekende meter):</b>	<b>7.800 m<sup>1</sup></b>	<b>8.065 m<sup>1</sup></b>

<sup>1</sup> Tot 1-1-2012: 16 gemeenten.



## Organisatie

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:



## Proces

Het Regionaal Archief is belast met de uitvoering van de volgende (wettelijke) taken:

- Acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer van archivalia;
- Het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van de daarvoor in aanmerking komende archieven;
- Inspectie op het beheer van de dynamische en semi-statische archieven bij de gemeenten;
- Het in goede en geordende staat bewaren van de overgebrachte archivalia, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met beheerst klimaat;
- Restauratie en conservering van de archivalia en collecties;
- Beheer en ontsluiting van een wetenschappelijke bibliotheek en topografisch-historische atlas;
- Ter inzage geven van stukken uit de archieven en collecties op de studiezaal voor publiek;
- Digitaliseren en beschikbaar stellen van informatie via internet;
- Bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening;
- Doen van onderzoek en verstrekken van inlichtingen;
- Verlenen van medewerking aan en verzorgen van historische publicaties, tentoonstellingen, herdenkingen en educatieve projecten in het onderwijs.

## Beleidsontwikkeling

Op grond van het vigerende beleidsplan heeft het Regionaal Archief de afgelopen jaren de nadruk gelegd op regionalisering, samenwerking en digitalisering. Daarvoor wordt gebouwd aan een structurele samenwerking met partners als gemeenten, historische verenigingen, bibliotheken, erfgoedinstellingen en het onderwijs. Een belangrijk speerpunt daarbij is de verdere ontwikkeling van de publieksfunctie, om zo in te spelen op de groeiende vraag van het publiek en de genoemde samenwerkingspartners.

Ondanks de bezuinigingen<sup>2</sup> zal het Regionaal Archief in de komende jaren blijven inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand zelf als via internet.

<sup>2</sup> 10% over de jaren 2012-2014, gecombineerd met een nullijn over mogelijk meerdere jaren.

Op deze manier wil het proberen zich te ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen. Zo worden ook weer andere geïnteresseerden gestimuleerd tot het inzien van publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie.

Daarnaast blijft het Regionaal Archief zich inzetten voor het wegwerken van de achterstanden in de bewerking van archieven en het verder acquireren en digitaal beschikbaar stellen van de archieven en de collecties van bibliotheek en topografisch-historische atlas.

Extra aandachtspunten zijn de wettelijke inspectietaak op de nog niet overgebrachte gemeentelijke archieven en de digitale ontwikkelingen bij de gemeentelijke administraties, die aan sterke veranderingen onderhevig zijn.

Voor het archief zelf is de verhuizing van het Regionaal Archief naar het pand van de voormalige Ambachtsschool aan de Bergerweg te Alkmaar een belangrijke stap. Na oplevering van het depot kan het Regionaal Archief in 2013 weer beschikken over een aan de eisen van de Archiefwet 1995 voldoende depot. Bovendien biedt de meer eigentijdse en beter passende huisvesting door de centralere ligging ten opzichte van de stad, de gezamenlijke huisvesting met andere cultuur- en erfgoedorganisaties en de nabijheid van nog meer erfgoedinstellingen, extra mogelijkheden tot publieksbezoek.

### Samenwerking

De hoofdlijnen uit het beleidsplan (digitalisering, samenwerking en regionalisering) zijn verenigd in het streven om meer met historische verenigingen en erfgoedinstellingen samen te werken in het ontsluiten van de gedigitaliseerde bronnen. Deze samenwerking heeft in 2011 veel aandacht gekregen. Daarbij is ingespeeld op de bij veel verenigingen bestaande behoefte aan begeleiding en ondersteuning bij het digitaliseren en op het internet beschikbaar stellen van hun beeldverzameling.

Een aantal verenigingen, met name in de gemeenten die pas later bij het Regionaal Archief zijn aangesloten, is indertijd vanwege het ontbreken van een archiefdienst in de eigen gemeente, zelf gestart met het aanleggen van een collectie beeldmateriaal en archivalia. Dit heeft er voor gezorgd dat er veel historisch materiaal uit deze gemeenten bewaard is gebleven dat anders verloren zou zijn gegaan.

Het probleem is echter dat de verenigingen niet beschikken over een veilige en geklimatiseerde bewaarmogelijkheid en/of over de kennis en de infrastructuur om het materiaal via internet beschikbaar te stellen. Het Regionaal Archief kan en wil hierin voorzien. Er zijn inmiddels met meerdere verenigingen afspraken gemaakt over het digitaliseren en overbrengen van hun collectie. Zo zijn binnenkort op internet de fotocollecties te zien van de verenigingen uit Callantsoog, Sint Pancras en Niedorp. Met andere verenigingen zijn afspraken gemaakt. In het kader van de samenwerking met de Kopgroep Bibliotheken zijn een aantal jaargangen van kranten en regionale tijdschriften en collecties beeldmateriaal uit de regio gedigitaliseerd. Deze zijn via internet te raadplegen, met uitzondering van de meer recente jaargangen die alleen in te zien zijn bij de HIP's, de in samenwerking met de openbare bibliotheek en historische verenigingen opgezette historische informatiepunten in diverse bibliotheken.

Met name het digitaliseren en via internet beschikbaar stellen van de tijdschriften en jaarboeken die de historische verenigingen uitgeven wordt bijzonder enthousiast ontvangen. Deze publicaties worden meestal in kleine oplage uitgegeven en zijn daardoor vaak niet meer leverbaar. Momenteel zijn de tijdschriften van verenigingen uit Bergen, Callantsoog, Niedorp en de Wieringermeer gedigitaliseerd en via de website ontsloten.

Binnenkort zullen daar nog verschillende bijkomen. Dankzij digitalisering worden de resultaten van verricht onderzoek voor iedereen beschikbaar en bovendien op woord doorzoekbaar gemaakt, wat ondanks het lokale karakter vaak interessant is voor een veel bredere gebruikersgroep.

Op deze manier zijn bijzondere historische bronnen uit de regio 24 uur per dag, 7 dagen per week, voor iedereen uit de regio en de rest van de wereld te bekijken via internet, terwijl de stukken zelf veilig in een professioneel en aan de wettelijke eisen voldoende depot bewaard worden. Hiermee is de toekomst voor de komende generaties van dit vaak unieke materiaal gewaarborgd.

Voor 2011 was het tevens uitdaging om meer geïnteresseerden actief te betrekken bij deze informatie door het opzetten van interactieve onderdelen op de website. Dit heeft er toe geleid dat er op dit moment leden van historische verenigingen via het computersysteem van het Regionaal Archief werken aan de ontsluiting van gedigitaliseerde collecties van diezelfde verenigingen.

Doordat de verenigingen het gedigitaliseerde materiaal ook via hun eigen website kunnen aanbieden is het voor hen ook veel interessanter aan dit project deel te nemen. Door gebruik te maken van de mogelijkheden van het Regionaal Archief voor de software, opslag en hosting, zijn de investeringen voor de verenigingen gering. Ook is er geen noodzaak voor uitgebreide automatiseringskennis. Het uiteindelijke resultaat is echter dat niet alleen de gegevens en afbeeldingen op de eigen website zijn opgenomen, maar ook als onderdeel van de website van het Regionaal Archief, waarbij de data ook weer (uiteraard in overleg) terugvindbaar is via provinciale (Oneindig Noord-Holland), landelijke (Wiewaswie) en zelfs internationale (Europeana) internetportalen, waar het Regionaal Archief actief aan deelneemt.

Als voorbeeld kan genoemd worden de collectie van de historische vereniging Callantsoog. Op hun website staat een link naar de speciaal voor Callantsoog ingerichte webpagina op de website van het Regionaal Archief. Daar kunnen zowel de Callantsooger bronnen bij het Regionaal Archief als de beeldcollectie van de historische vereniging zelf bekeken worden. Vrijwilligers van de vereniging hebben met behulp van de software van het Regionaal Archief de informatie bij de beelden sterk uitgebreid.

### Digitalisering

Naast de digitaliseringprojecten met verenigingen en bibliotheken, is er ook veel materiaal uit de eigen collectie gedigitaliseerd. Hierbij is voorrang gegeven aan materiaal dat veel opgevraagd wordt door de bezoekers. Daarmee wordt voor deze stukken voorkomen dat ze heen en weer vervoerd moeten worden tussen depot en studiezaal. Hiermee is de belasting voor deze stukken en voor de logistieke processen flink verminderd. Dit betreft met name de genealogische bestanden, oud-rechtelijke archieven, notariële archieven en informatierijke bronnen als kranten. Dat het beschikbaar stellen van de gedigitaliseerde bronnen in een behoefte voorziet blijkt wel uit de toename van het aantal raadplegingen van de website. Ook bereiden steeds meer bezoekers hun onderzoek thuis voor met behulp van de digitaal beschikbare stukken.

Sinds 2011 was het voor het publiek mogelijk om alle archiefinventarissen via internet te raadplegen en thuis al stukken te reserveren voor het komende bezoek. Deze methode bleek naar tevredenheid te werken. Wel worden er nog steeds aanpassingen gedaan om het geheel nog publieksvriendelijker te krijgen.

Het wereldwijd beschikbaar komen van de bronnen heeft als extra voordeel dat voormalige bewoners van de gemeenten, of de nakomelingen van emigranten, op een makkelijke manier veel informatie over de geschiedenis van hun land van herkomst kunnen opvragen.

Er wordt door inmiddels ruim 30 vrijwilligers hard gewerkt aan het ontsluiten van de gedigitaliseerde bronnen, met name de genealogische gegevens. Op deze manier zijn de registers niet alleen via internet door te bladeren, maar zijn ze ook op naam doorzoekbaar. Naast het corrigeren van een groot aantal gegevens hebben de vrijwilligers circa 45.000 scans beschreven.

Deze ontwikkelingen (digitalisering en ontsluiting) zullen in de komende jaren voortgezet worden. Richtinggevend hierbij is het in 2009 geschreven Informatie- en Digitaliseringsplan.

Voor het digitaliseren van bronnen heeft het Regionaal Archief een bescheiden budget, dat de komende jaren als gevolg van bezuinigingen verder af zal nemen. Er zal dan ook getracht worden om opnieuw externe financiering voor deze projecten te verkrijgen, zoals in de afgelopen jaren is gebeurd voor projecten ter digitalisering en conservering van de stukken rond het Beleg en Ontzet van Alkmaar (1573), delen van de polderarchieven van de Schermer en de Zijpe en stukken betreffende de Tweede Wereldoorlog.

<b>Kengetallen/indicaties</b>	<b>werkelijk 2010</b>	<b>begroot 2011</b>	<b>werkelijk 2011</b>
Aantal pagina's digitaliseren/microficheren:			
- bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	27.500	15.000	170.000 <sup>3</sup>
- atlas	16.000	5.000	1.860
- archieven	210.000	80.000	213.000 <sup>4</sup>

#### Bezoekers

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archief-bescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

De Nederlandse archieven stellen steeds meer bronnen digitaal beschikbaar. Dit leidt landelijk gezien tot een afname van het bezoek aan de studiezalen. Met name de genealogen, de grootste groep onder de bezoekers, zijn zeer gebaat bij de technische ontwikkelingen. Steeds meer van de door hen gezochte informatie is op internet terug te vinden. En als de bronnen (nog) niet digitaal beschikbaar zijn, kunnen zij met behulp van hun digitale camera's zelf foto's van de archiefstukken maken, die zij thuis verder uitwerken.

Ook in het Regionaal Archief was een aantal jaren een afname van het aantal bezoekers te zien. Deze daling lag echter lager dan de landelijke trend, en in 2010 leek het bezoekersaantal te stabiliseren. In 2011 deed zich zelfs een lichte stijging voor. Of dit een tijdelijke opleving is vanwege de nieuwe huisvesting, of een structurele als gevolg van de centralere ligging, het groeiende internetaanbod waardoor meer mensen via internet kennis maken met de schatten van het archief, en de synergie met de andere gebruikers van het gebouw, zal pas in de loop van de komende jaren duidelijk worden. Het hoge aantal bezoekers op de open dag op 15 januari 2011 (450 bezoekers in vier uur) is wat dat betreft een positieve indicatie.

<sup>3</sup> Hoge aantal veroorzaakt door digitaliseringsproject t.b.v. de verhuizing en de bilocatie.

<sup>4</sup> Hoge aantal veroorzaakt door digitaliseringsproject t.b.v. de verhuizing en de bilocatie en de projecten i.h.k.v. het Metamorfoze-programma.

Bezoeken studiezaal 2007-2011



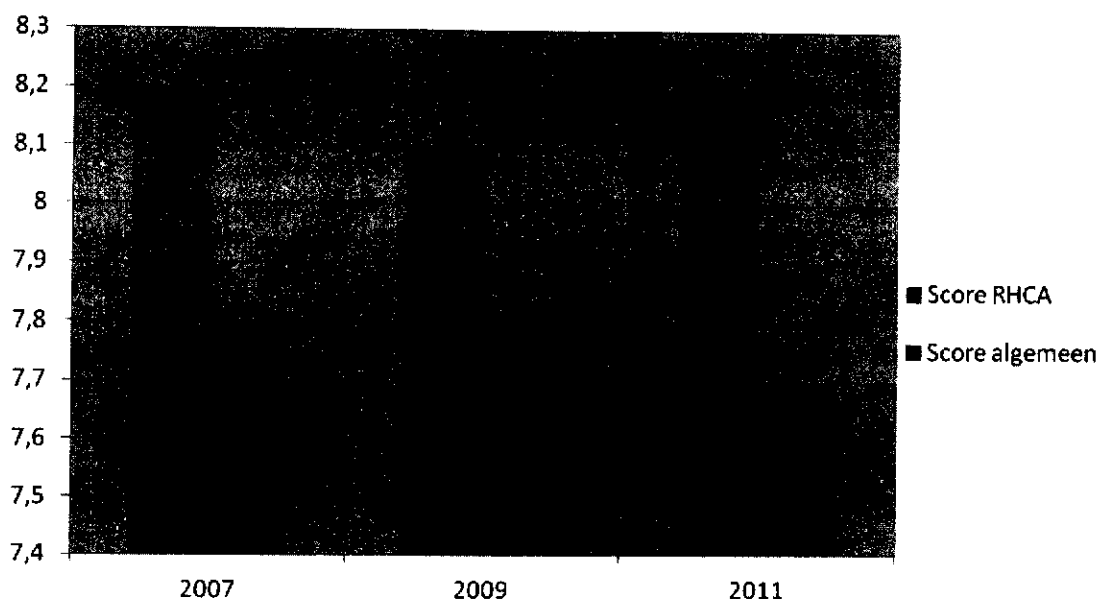
Een ander gevolg van de technische ontwikkelingen is dat de begeleiding van de bezoekers meer inzet vraagt. Mensen schreven tot voor kort veel over uit de archiefstukken, maar maken nu met hun digitale camera foto's en werken die thuis verder uit. Dat betekent dat ze in één bezoek veel meer stukken raadplegen dan voorheen, wat tot gevolg heeft dat het studiezaalpersoneel veel meer stukken moet halen en weer opbergen. Ook vragen de nieuwe bezoekers meer aandacht vanwege onervarenheid in het onderzoek en onbekendheid met de bronnen, evenals de wat oudere klanten die vaker moeite hebben met de computertoepassingen.

Digitaal bezoek 2010 en 2011



Uit onderzoek blijkt dat de bezoeker van het Regionaal Archief zeer tevreden is over de geboden service, zowel via internet als in de studiezaal van het archief. In 2011 eindigde het Regionaal Archief op de tweede plaats in de landelijke enquête (*'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven'*) die tweejaarlijks onder archiefbezoekers wordt gehouden. Ook hier werd weer tegen een landelijke trend gescoord. Daar waar bijna alle archieven in vergelijking met vorige enquêtes lager scoorden, was het Regionaal Archief een van de twee archieven die hoger scoorden. Het uiteindelijke rapportcijfer was 8,2 (in 2009: 8,1).

### Resultaten Landelijke Kwaliteitsmonitor Dienstverlening



Deze tevredenheid van de bezoekers willen we uiteraard handhaven. De huidige website, die de nieuwe ontwikkelingen van internettoegangen niet goed kan inpassen, zal in 2012 vervangen worden.

Ook blijft het Regionaal Archief zich inspannen om (in samenwerking met andere cultuur- en erfgoedinstellingen) meer publiek te betrekken bij het werk van het Regionaal Archief. Naast het bouwen aan een internetcommunity zal er ook getracht worden de publieksstroom naar de Bergerweg te laten groeien.

Andere publieksactiviteiten zijn presentaties van het archief op door derden georganiseerde manifestaties (zoals in 2011 de Texelse Geschiedenisdag, Open monumentendag in Heerhugowaard en diverse manifestaties in Alkmaar) of de openstelling van het gebouw op speciale dagen zoals Open Monumentendag en de manifestatie 'Kunst tot de Nacht'. Deze dagen trokken honderden bezoekers.

#### Kengetallen/indicaties

Capaciteit van de studiezaal in m <sup>2</sup>	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studiezaal	
dagdelen	8
avonden	1

#### Publieksactiviteiten

Het beleid is er op gericht om de historie en historische gebeurtenissen van de regio onder de aandacht te brengen. Als goed voorbeeld van het onder de aandacht brengen van historische gebeurtenissen dient de artikelenreeks 'Ik was erbij', die wekelijks verschijnt in de *Alkmaarsche Courant*, en veel reacties losmaakt bij het lezerspubliek.

In samenwerking met de bekende ansichtkaartenuitgeverij Art Unlimited werd een zeer fraaie serie zwart-wit foto's uit de collectie van het Regionaal Archief uitgegeven als ansichtkaart.

Het betrof ruim 150 foto's uit voornamelijk de jaren veertig, vijftig en zestig. Mede door enkele publicaties in de *Alkmaarsche Courant* was er veel belangstelling voor deze serie.

Het Regionaal Archief heeft ook in 2011 meegewerkt aan het lezingenprogramma van het Alkmaars Historisch Café, dat wordt georganiseerd in samenwerking met het Stedelijk Museum, bibliotheek Kennemerwaard, de Historische Vereniging Alkmaar, de Vrienden van de Grote Kerk en de gemeente Alkmaar (monumenten & archeologie). Dit jaar zijn er 10 lezingen geweest met een totaal van ca. 600 bezoekers. In het eigen gebouw werden daarnaast nog introductiemiddagen archief georganiseerd en cursussen en workshops gegeven over genealogie, lezen van oud schrift en zoeken naar historische en genealogische informatie op internet.

Ook in de andere aangesloten gemeenten is het Regionaal Archief actief geweest met lezingen, workshops en cursussen. De lezingen werden gehouden voor de historische en genealogische verenigingen in het werkgebied, terwijl de cursussen en workshops werden georganiseerd samen met de bibliotheken, als bijdrage aan de lokale historische informatiepunten in de bibliotheken. De belangstelling voor de activiteiten was groot, veel activiteiten waren al snel volgeboekt.

Daarnaast werd er meegewerkt aan vele tentoonstellingen en werden er in eigen huis twee exposities georganiseerd: *Vroeger toen alles groot was*, zwart-wit foto's uit de jaren 1945-1980 met als thema jeugd in Alkmaar en *Het onzichtbare erfgoed*, foto's van Theo Steemers met beelden van historische landschappen uit de omgeving van Bergen. Ook werd in de hal van de bibliotheek en het gemeentehuis van Heerhugowaard een tentoonstelling georganiseerd met historische foto's, getiteld *Heerhugowaard voor honderd jaar*. Aan deze tentoonstelling was ook een fotowedstrijd verbonden, waar vele positieve reacties op zijn gekomen.

### Onderwijs

Voor het onderwijs werd het educatief programma *Met de school naar het archief* uitgevoerd. Hiermee maken scholieren uit de hoogste klassen van het basisonderwijs op het archief kennis met de bronnen die daar aanwezig zijn en wat deze kunnen vertellen over de geschiedenis van de kinderen zelf en hun omgeving. Honderden scholieren bezoeken jaarlijks het archief middels dit programma. Over 2011 is dit iets lager geweest aangezien het eerste halfjaar vanwege de verhuizing het programma niet uitgevoerd kon worden. Het tweede halfjaar kwamen weer bijna wekelijks klassen op bezoek.

Mede vanwege de bezuinigingen is de ontwikkeling van een tweede educatief programma in 2011 niet doorgezet. Dit programma zou met name gericht zijn op de scholen die wat verder van Alkmaar gelegen zijn. Enerzijds legde de ontwikkeling en uitwerking van het programma te veel beslag op de financiële en personele ruimte van het Regionaal Archief, anderzijds bleek dat er in verschillende plaatsen in de regio door andere partijen ook al initiatieven op het gebied van erfgoed en onderwijs werden ontwikkeld.

Als laatste groep dient nog genoemd de middelbare scholieren, die voor hun werkstukken ook steeds vaker het archief weten te vinden.

<b>Kengetallen/indicaties</b>	<b>werkelijk 2010</b>	<b>begroot 2011</b>	<b>werkelijk 2011</b>
Aantal bezoeken	4109	4250	4754
Aantal bezoeken evenementen/rondleidingen	200	250	1240
Aantal bezoekers internet	167.516	200.000	355.994
Aantal deelnemers workshops/cursussen	0	60	276
Aantal leerlingen lagere school	500	250	375
Aantal bezoekers lezingen	700	700	1400
Aantal bezoekers Alkm. Historisch Café	600	600	600

### Inspectie & acquisitie

Taken op grond van de Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

Naast de publieks- en erfgoedtaak is het Regionaal Archief belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995). De meeste deelnemende gemeenten zijn druk bezig met de overgang naar het zo veel als mogelijk digitaal opslaan en afhandelen van hun stukken. Deze overgang heeft grote gevolgen voor de werkprocessen en de duurzaamheid van de digitaal opgeslagen informatie. Daarnaast spelen in de regio verschillende fusieprocessen tussen gemeenten. De toezichthoudende taak van het Regionaal Archief is hiermee niet alleen flink verzwaard maar ook veranderd. Om de inspectietaak op voldoende niveau uit te kunnen voeren is in 2010 een inspectiebeleidsplan vastgesteld. Op basis van dat plan is voor de periode 2011-2013 besloten extra inspectieformatie in te zetten. In 2011 heeft dit geresulteerd in uitgebreide archiefinspecties bij volgende gemeenten: Bergen, Harenkarspel, Heiloo, Langedijk en Schagen. Ook de Regiopolitie Noord-Holland Noord en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn geïnspecteerd. In verband met de op handen zijnde fusie zijn monitorbezoeken afgelegd bij Hollands Kroon en de vier fusiegemeenten. Ook is de inspectie betrokken bij de fusievoorbereiding van de fusiegemeenten Schagen.

Vervolgbezoeken zijn afgelegd bij Den Helder en Castricum.

Met de inzet van de extra inspectieformatie is voor de korte termijn het capaciteitsprobleem opgelost. In de komende tijd zal de overheid nieuwe plannen presenteren voor de inrichting van de archiefinspectie. Op basis van die plannen zal het Regionaal Archief de archiefinspectie opnieuw inrichten.

Daarnaast zijn er vele adviezen gegeven aan de aangesloten gemeenten, bijvoorbeeld op het gebied van de vervanging door digitalisering van te vernietigen papieren archieven, een proces waaraan hoge eisen worden gesteld door de wetgever. Zo wordt het vervangingstraject bij de gemeente Heerhugowaard begeleid en adviezen gegeven bij het vervangingstraject bij het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.



Ook in het afgelopen jaar hebben verschillende gemeenten weer archief overgedragen (t.w. Heerhugowaard, Wieringen, Langedijk, Heiloo en Alkmaar), waarmee nu bijna alle gemeenten voldoen aan de wettelijke eis inzake de overdrachtstermijn.

Op grond van het acquisitieplan particuliere archieven zijn ook in 2011 weer actief particuliere archieven geacquireerd. Voorbeelden hiervan zijn de archieven van de in Heerhugowaard geboren Westfriese komiek Kees Stet en zijn zoon Kees Stet jr. (ca. 1950-2000), diverse scholen uit Den Helder (ca. 1924-1980), Gewestelijke Federatie SDAP Noord-Holland (1914-1949), Sint Vincentiusvereniging uit Egmond Binnen (1897-1980), diverse Niederporper verenigingsarchieven (ca. 1925-2000), de J.F. Kennedyschool te Heiloo (ca. 1965-1995) en Stichting De Kunst te Alkmaar (1995-2010).

<b>Kengetallen/indicaties</b>	<b>werkelijk 2010</b>	<b>begroot 2011</b>	<b>werkelijk 2011</b>
Archieven:			
- overgedragen archieven gemeenten	647	350	50
- aanwinsten overige archieven	25	50	30
- inventariseren en beschrijven aantal arch.	450	200	100
- herverpakken en bewerken (meters)	223	50	246,5
Wetenschappelijke bibliotheek:			
- aantal aanwinsten	543	500	710
- aantal beschrijvingen	831	800	954
Topografisch-historische atlas			
- aantal aanwinsten (collecties)	-	-	71
- aantal beschrijvingen	-	-	5475

#### E-depot

Als gevolg van de snelle ontwikkelingen op het gebied van de automatisering zal het Regionaal Archief geconfronteerd gaan worden met de overdracht van digitale bestanden. Het Regionaal Archief zal hiertoe over een elektronisch depot moeten beschikken dat voldoet aan de eisen van de Archiefwet. Verschillende grote archiefinstellingen in Nederland hebben de handen ineen geslagen en werken aan de ontwikkeling van dergelijke elektronische depots die op niet al te lange termijn beschikbaar zullen zijn. Het ligt in de bedoeling dat andere archiefinstellingen zich kunnen aansluiten bij deze initiatieven.

Deze ontwikkelingen worden van nabij gevolgd en verwacht wordt dat het Regionaal Archief dan ook op tijd over een elektronisch depot zal kunnen beschikken door aansluiting bij een van de initiatieven. Wat nog niet bekend is, is wat deze voorziening zal gaan kosten.

Alhoewel de apparatuur voor opslag van data steeds goedkoper wordt, zijn de kosten voor een duurzame opslag nog steeds hoog. De opgeslagen data moet voor 'eeuwig' bewaard blijven, wat een back-up systeem vereist dat voldoet aan strenge eisen. Maar ook moeten de data voor altijd toegankelijk blijven, wat geavanceerde softwareprocedures vereist. Duidelijk is in ieder geval dat rekening moet worden gehouden met een structurele uitgave voor het in stand houden van een elektronisch depot.

Om zich voor te bereiden op deze ontwikkelingen heeft het Regionaal Archief in 2011 een verkennend onderzoek uitgevoerd. Op basis daarvan is een plan geschreven voor een vervolgonderzoek, dat in 2012 uitgevoerd zal worden. Doel daarvan is te komen tot een afweging van de te maken keuzen en het opstellen van een projectplan voor het realiseren van een voorziening voor digitale opslag, waarbij de wensen en behoeften van de aangesloten gemeenten leidend zullen zijn.

Het onderzoek zal in beeld moeten brengen wat de benodigde investeringen voor dit depot zullen zijn in relatie tot de baten voor de aangesloten gemeenten. Uiteraard zullen ICT- en DIV-afdelingen van de aangesloten gemeenten geconsulteerd worden. Uitgangspunten voor het e-depot zijn de wettelijke eisen die hieraan gesteld worden. Binnen die eisen moet een oplossing geboden worden die zowel voor de gemeenten als voor het Regionaal Archief de beste is.

#### Huisvesting

De start van 2011 was tevens de start van de nieuwe huisvesting voor de publieksruimten en kantoren aan de Bergerweg. Ondanks de kinderziekten in het begin en het ongemak vanwege de scheiding van depot en de studiezaal, zijn zowel de bezoekers als het personeel zeer tevreden over de nieuwe werkplek.

In 2011 zijn ook de voorbereidingen voor de bouw van het nieuwe depot afgerond. Belangrijk was onder meer de definitieve goedkeuring van de nieuwbouwplannen door de Provinciale Archiefinspectie. Eind 2011 is daadwerkelijk begonnen met de bouw, het formele startpunt was op vrijdag 13 januari 2012, toen de voor de bouw verantwoordelijke wethouder uit Alkmaar, mevrouw Anjo van de Ven, de eerste paal sloeg.

De nieuwbouw was noodzakelijk omdat het huidige depot vol was en niet meer voldeed aan de wettelijke eisen. Totdat het nieuwe depot opgeleverd wordt (2013) zullen de door het publiek opgevraagde stukken vanuit het depot naar de studiezaal vervoerd worden.

Om toch te kunnen voldoen aan de opslag van archieven in een wettelijk goedgekeurd depot is bij het Noord-Hollands Archief te Haarlem en het Westfries Archief te Hoorn extra depotruimte (ca. 1 km<sup>1</sup>) gehuurd. Op deze manier kan het Regionaal Archief de groei van archieven en collecties op een goede manier blijven opvangen.

#### Baten en lasten 2011 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar:

Totaal baten	€ 2.454.968
Totaal lasten	<u>€ 2.283.271</u>
Resultaat	€ 171.696

## **1.2 Paragrafen**

### **1.2.1 Weerstandsvermogen**

De financiële positie van het RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. De Algemene Reserve heeft als doel de onverwachte en niet begrote kosten te dekken zodat bij tegenvallers niet meteen een beroep gedaan zou hoeven te worden op de deelnemers. Op 1 januari 2011 (na bestemming van het resultaat over 2010) bedroeg het eigen vermogen van het RHCA € 100.000, opgebouwd uit een Algemene Reserve van deze omvang. Door het bestuur is besloten dat er gestreefd wordt naar een reserve met een maximum van € 100.000, dat na resultaatbestemming in afgelopen boekjaar is bereikt.

#### Onderhouds- en/of vervangingsreserve:

Het pand aan de Bergerweg wordt gehuurd van de gemeente Alkmaar. De inrichting van het pand is gefinancierd door het Regionaal Archief. Hiervoor is een voorziening getroffen in de kapitaallasten.

Het depot aan de Hertog Aalbrechtweg 5 wordt gehuurd van de firma Grobel, de inrichting van het archiefdepot is gefinancierd door het RHCA. Deze inrichting is inmiddels afgeschreven. Voor de inrichting van het nieuwe depot aan de Bergerweg zijn ook voorzieningen getroffen.

#### Reserve Huisvesting

Per 2010 is de gemeentelijke bijdrage met € 1,57 per inwoner verhoogd vanwege de hogere huisvestingslasten. Uit deze bijdrage zullen ook de incidentele kosten voor de voorbereiding en verhuizing betaald worden. Per 2013 is er een compleet overzicht van deze incidentele kosten en is er ook meer zicht op de structurele kosten voor de nieuwe huisvesting. Eventuele positieve resultaten zullen na vaststelling door het Algemeen Bestuur tot en met 2013 toegevoegd worden aan een speciaal daarvoor ingestelde Reserve Huisvesting. In het boekjaar 2011 is door het Algemeen Bestuur het besluit genomen om het positieve resultaat uit 2010 tussentijds te verrekenen. Bij het afsluiten van het boekjaar 2013, na afronding van de tweede fase van de verhuizing, zal een eindafrekening plaatsvinden.

### **1.2.2 Risicoparagraaf**

#### Cao-onderhandelingen

De huidige cao voor gemeenteambtenaren is in juni 2011 verlopen. De cao-onderhandelingen tussen de bonden en de VNG voor de nieuwe cao voor gemeenteambtenaren zijn nog niet afgerond. Onderdeel van de onderhandelingen is de omvang van de loonsverhoging over de periode juni 2011 tot en met december 2011. Op basis van de meest recente inzichten bedraagt de maximale loonsverhoging 2%, echter tot op heden zijn de bonden en de VNG niet tot een akkoord gekomen. Indien overeengekomen wordt tot een nabetaling van 2% over de genoemde periode houdt dat een verplichte nabetaling voor het RHCA in van € 11.000.

#### Flexibele pensioenuitkeringen en WW-verplichtingen:

Naast de standaard verhoging van de salariskosten komt steeds vaker het aandeel van de RHCA in de kosten van flexibele pensionering aan de orde.

Het heeft hier betrekking op de aanvulling op basis van de CAO-afspraken totdat de voormalige werknemer de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. In de nabije toekomst kunnen nog werknemers van deze faciliteit gebruik gaan maken.

De kosten hiervan zullen in meerjarenperspectief meegenomen worden en zijn autonoom van de normale loonkostenstijging. Daarnaast kan er sprake zijn van WW-verplichtingen bij beëindiging van tijdelijke dienstverbanden, bijvoorbeeld bij projectmedewerkers. Hoewel er naar wordt gestreefd dat dergelijke situaties zich binnen deze organisatie niet voordoen, bestaat hiervoor geen garantie. Het RHCA beschikt niet over een reserve en/of voorziening ter dekking van hieruit voortvloeiende kosten zodat de nadelige gevolgen hiervan uit de Algemene Reserve betrokken zal moeten worden. Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling zijn de deelnemende gemeenten verplicht er voor te zorgen dat het Regionaal Archief te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen. Hoewel de Algemene Reserve inmiddels op een niveau is dat enig risico binnen de eigen middelen afgedekt kan worden, is het wel zaak om hier attent op te blijven.

### **1.2.3 Bedrijfsvoering**

#### Ondersteuning:

De financiële ondersteuning en de ondersteuning op het gebied van P&O, zijn uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden. Ondersteuning op het gebied van automatisering en facilitair beheer verzorgt het RHCA zelf.

#### Automatisering:

Het automatiseringsbeleid blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. Het in de beleidsplannen aangekondigde streven naar meer zelfredzaamheid van de bezoekers door het digitaal beschikbaar stellen van archiefbescheiden, collecties, inventarissen, catalogi zowel op de studiezaal als via internet heeft de laatste jaren steeds de aandacht gehad. Het belangrijkste gevolg hiervan is de groei van de raadpleging en het gebruik van de bronnen via internet. Deze raadpleging komt niet in plaats van, maar bestaat naast de huidige raadpleging van bronnen in de studiezaal. Dit heeft als gevolg dat de twee activiteiten (studiezaal- en internetgebruik) zich naast elkaar ontwikkelen, waardoor de extra uitgaven voor digitalisering niet gecompenseerd kunnen worden door behaald efficiencyvoordeel. Het beoogde effect, een groei van de raadpleging via internet, is wel behaald. Vanwege de kosten die gemaakt worden, zowel incidentele (digitalisering) als structurele (beschikbaarstelling via internet), zal er in de begroting de komende jaren rekening gehouden moeten worden met een stijging van ICT gerelateerde kosten.

Deze stijging zal nog versterkt worden door de ontwikkelingen bij de overheden, waar op dit moment steeds meer digitaal gewerkt wordt. Vooralsnog is in onze regio bijna overal het papier nog leidend, wat inhoudt dat de stukken die voor permanente bewaring in aanmerking komen nog steeds op papier bewaard worden. Verwacht wordt echter dat binnen niet al te lange tijd hier verandering in zal komen. De aangesloten gemeenten zullen dan digitale bestanden overdragen, die permanent bewaard moeten blijven. Hiervoor zal het Regionaal Archief over een gecertificeerd e-depot moeten beschikken. Om dit op tijd te realiseren zal er de komende jaren gewerkt moeten worden aan oplossingen om te komen tot opslag van digitale bestanden. Het op pagina 13 genoemde onderzoek is hier de eerste stap in. Op termijn zal er voor het e-depot zowel formatie als budget beschikbaar moeten worden gesteld.

#### Investeringsbeleid:

In het kader van de voorschriften BBV zullen de vervangingen die een langere economische levensduur hebben moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 5.000 niet als investeringen worden gezien.

Dit kan gehandhaafd blijven, tenzij er sprake is van cumulatie van aanschaffingen met eenzelfde karakter in het jaar, dan is activering verplicht. Voorbeelden van vervangingsinvesteringen nieuwe stijl zijn alle vervangingen van computers. Dit heeft tot gevolg dat het investeringsvolume gaat toenemen maar dat tevens de exploitatiebudgetten naar beneden moeten worden bijgesteld.

#### Huisvesting:

Als de nieuwbouw van het depot aan de Bergerweg in 2013 is afgerond, zal het Regionaal Archief over voldoende depotruimte beschikken die aan alle wettelijke eisen voldoet. Als de digitale ontwikkelingen zich zo voortzetten als verwacht kunnen we er van uitgaan dat we met dit depot het einde van het papieren tijdperk zullen halen. Het realiseren van dit depot leidt, na ruim 15 jaar van relatieve stilstand, tot een stijging van de huisvestingskosten. Hiervoor is in 2009 door het bestuur besloten de bijdragen van de aangesloten gemeenten per 2010 te verhogen met €1,57 per inwoner. Dit bedrag, dat dekkend is voor de extra huisvestingslasten, zal ook de kosten van de verhuizing en de voorbereidingskosten moeten dekken.

### **1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen**

#### Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die bij het Regionaal Archief aanwezig zijn, hadden per 31-12-2010 een boekwaarde van € 311.688. In 2011 zijn er alleen investeringen ten behoeve van de nieuwe huisvesting gedaan.

Per 31-12-2011 bedroeg de boekwaarde van de activa € 251.546.

Deze boekwaarde is als volgt te verdelen:

Inventaris/Groot onderhoud	€	191.084
Hard- en software	€	16.430
Microfichering/digitalisering	€	44.032

### **1.2.5 Financiering**

#### Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het Dagelijks Bestuur is door het Algemeen Bestuur gemandateerd om voor het RHCA het Treasurystatuut vast te stellen. Het huidige Treasurystatuut is in 2005 vastgesteld en vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hieronder gaan we in op de belangrijkste onderdelen ervan.

#### Renterisico

Er zijn over het algemeen geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Op grond van vorenstaande mag worden geconcludeerd dat het RHCA niet of nauwelijks renterisico loopt.

#### Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het RHCA is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

#### Kredietrisico

Het RHCA heeft geen gelden verstrekt en loopt daardoor geen kredietrisico. Verder heeft het RHCA geen garanties verstrekt.

#### Koersrisico

Het RHCA heeft geen vastrentende gelden uitstaan.

#### Derivaten

Het RHCA zal derivaten uitsluitend gebruiken als middel om renterisico's te vermijden. Derivaten zullen nooit worden gebruikt zonder voorafgaand advies van het Dagelijks Bestuur.

### **1.2.6 Verbonden partijen**

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in Alkmaar en de regio bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

## **2. JAARREKENING**

## 2.1. BALANS (in €)

ACTIVA	31-12-2011	31-12-2010
<b>VASTE ACTIVA</b>		
<u>Materiële vaste activa</u>	251.546	311.688
<u>Investerings met een economisch nut :</u>		
Overige investeringen met een economisch nut	251.546	311.688
<u>Financiële vaste activa</u>	12.483	-
Overige langlopende leningen	12.483	-
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>264.029</b>	<b>311.688</b>
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>		
<u>Voorraden</u>	9.489	9.801
Gereed produkt en handelsgoederen	9.489	9.801
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	2.466	461.415
Vorderingen op openbare lichamen	750	460.717
Overige vorderingen	1.716	698
<u>Liquide middelen</u>	755.788	1.769.028
Kassaldo	4	31
Banksaldi	755.784	1.768.997
<u>Overlopende activa</u>	213.935	28.950
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschot-bedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen.	119.853	28.950
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	94.082	
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>981.677</b>	<b>2.269.193</b>
<b>TOTAAL</b>	<b>1.245.706</b>	<b>2.580.881</b>

PASSIVA	31-12-2011	31-12-2010
<b>VASTE PASSIVA</b>		
<u>Elgen vermogen</u>	271.695	564.777
Algemene reserve	100.000	91.267
Bestemmingsreserves	0	14.463
Resultaat na bestemming	171.696	459.047
<b>Totaal vaste passiva</b>	<b>271.695</b>	<b>564.777</b>
<b>VLOTTENDE PASSIVA</b>		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	787.451	90.685
Overige schulden	787.451	90.685
<u>Overlopende passiva</u>	186.560	1.925.420
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	70.174	675.907
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	116.386	41.411
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	1.208.102
<b>Totaal vlottende passiva</b>	<b>974.010</b>	<b>2.016.105</b>
<b>TOTAAL</b>	<b>1.245.706</b>	<b>2.580.881</b>



## 2.2 PROGRAMMAREKENING 2011 (in €)

Baten:	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Verrichte diensten	154.260	113.150	156.643
Incidentele baten	47.058		
Gemeentelijke bijdragen	2.144.560	2.144.560	2.124.132
Projectbaten	109.090		
<b>Totaal baten</b>	<b>2.454.968</b>	<b>2.257.709</b>	<b>2.280.775</b>

Lasten:	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Salarissen	922.673	931.697	909.075
Overige personele lasten	79.328	88.934	91.640
Kosten opleidingen	3.923	7.700	4.125
Kapitaallasten	67.897	106.871	75.803
Huisvestingskosten	403.114	423.000	314.153
Bedrijfsrestaurant	13.969	15.000	1.869
Kosten automatisering	3.861	3.000	7.918
Kosten kopiëren	6.840	4.700	6.067
Materiële kosten	573.290	584.407	99.537
Directe produktkosten	129.288	92.400	311.542
Projectlasten	79.090		
<b>Totaal lasten</b>	<b>2.283.271</b>	<b>2.257.709</b>	<b>1.821.729</b>

<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>171.696</b>	<b>0</b>	<b>459.046</b>
----------------------------------	----------------	----------	----------------

Dotaties reserves			
Onttrekking reserves			
Mutaties reserves			

<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>171.696</b>	<b>-</b>	<b>459.046</b>
--------------------------------	----------------	----------	----------------

### Begrotingsrechtmatigheid

De programmarekening bestaat uit één programma. Voor een aantal onderdelen binnen de programmarekening is sprake van een overschrijding op de lasten ten opzichte van de begroting. Bij de analyse van de verschillen is het belangrijk meteen hieraan een oordeel te koppelen over het zich wel of niet voordoen van begrotingsrechtmatigheid. In principe zijn alle begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig tenzij het Algemeen Bestuur vindt dat er redenen zijn om te oordelen dat de overschrijdingen rechtmatig zijn. Het Algemeen Bestuur heeft ten aanzien van verslagjaar 2011 in het controleprotocol al een kader gecreëerd met een indeling van oorzaken van begrotingsoverschrijdingen.

Het bestuur krijgt periodiek een tussentijdse rapportage en wordt hiermee op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen. Het bestuur is daarmee geïnformeerd van de over- en onderschrijdingen. Het bestuur geeft hiermee ook haar toestemming voor de overschrijdingen. Het is voor het RHC niet gebruikelijk om te werken met begrotingswijzigingen. De lasten passen binnen bestaand beleid. De voornaamste oorzaak van de begrotingsoverschrijding is het verantwoorden van de projectlasten van de metamorfoze-projecten in de programmarekening, die niet begroot zijn.

Deze projectlasten worden gedekt door de in de programmarekening opgenomen projectbaten (direct gerelateerde opbrengsten). Op het totaal van het programma is een overschrijding van € 25.562 op de lasten. De totaal gerealiseerde baten zijn € 197.259 hoger ten opzichte van de begroting.

Met het vaststellen van de programma verantwoording verklaart het Algemeen Bestuur zich akkoord met de overschrijding van de lasten en overschrijding van de baten.

## **2.3. TOELICHTINGEN**

### **2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging**

#### **Inleiding**

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

#### **Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening**

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

#### *Balans*

#### **Materiële vaste activa met economisch nut**

##### **Overige investeringen met economisch nut**

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen	25 jaar
Machines, apparaten en installaties	4 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa (Microfichering en digitalisering)	10 jaar

**Financiële vaste activa**

De lening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

**Vlottende activa**

**Voorraden**

De voorraad boeken wordt gewaardeerd tegen inkooprijzen.

**Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa**

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt zo nodig een voorziening in mindering gebracht. De mogelijke voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

**Liquide middelen**

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

**Vlottende passiva**

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

### 2.3.2 Toelichting op de balans

#### ACTIVA

##### Materiële vaste activa

De materiele vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2011	Boekwaarde per 31-12-2010
Overige investeringen met een economisch nut	251.546	311.688

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2011	Boekwaarde per 31-12-2010
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	207.514	252.944
Overige materiële vaste activa	44.032	58.744
<b>Totaal</b>	<b>251.546</b>	<b>311.688</b>

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2010	Investeringsen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2011
Bedrijfsgebouwen	-	100.094	100.094	-	-
Machines, apparaten en installaties	252.944	26.252	18.493	53.186	207.514
Overige materiële vaste activa	58.744	-	-	14.711	44.032
<b>Totaal</b>	<b>311.688</b>	<b>126.346</b>	<b>118.587</b>	<b>67.897</b>	<b>251.546</b>

##### Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2011 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2010	Investeringsen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2011
Overige langlopende leningen	-	15.608	3.124	12.483

Het Regionaal Historisch Centrum heeft een lening verstrekt aan de vereniging van huurders van het pand aan de Bergerweg teneinde een telefooncentrale te kunnen aanschaffen voor de gezamenlijke huurders. De aflossing wordt verrekend met de kosten die het RHCA in rekening gebracht krijgt voor het gebruik van de installatie. De looptijd van de lening is 5 jaar met als einddatum 31-12-2015.

**• Vlottende activa**

**Vorraden**

	31-12-11	31-12-10
Gereed produkt en handelsgoederen	9.489	9.801
<b>Stand ultimo boekjaar</b>	<b>9.489</b>	<b>9.801</b>

**Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-11	31-12-10
Gemeente Alkmaar	375	2.202
Gemeente Heerhugowaard	-	110.439
Gemeente Graft-de Rijp	-	22.685
Gemeente Castricum	-	91.051
Gemeente den Helder	-	78.986
Omzetbelasting 1e + 2e kw.2010	-	28.201
rente 2005-2009	-	118.000
Stedelijk Museum Alkmaar	375	4.914
Te verrekenen rente omzetbelasting dec.	-	4.240
<b>Vorderingen op openbare lichamen</b>	<b>750</b>	<b>460.717</b>

Overige vorderingen	31-12-11	31-12-10
Debiteuren	1.716	698
<b>Stand ultimo boekjaar</b>	<b>1.716</b>	<b>698</b>

**Liquide middelen**

	31-12-11	31-12-10
Kassaldo	4	31
Bank Nederlandse Gemeenten	721.696	1.716.192
Postbank	34.087	52.804
<b>Stand ultimo boekjaar</b>	<b>755.788</b>	<b>1.769.028</b>

**Overlopende activa**

Overlopende activa	31-12-11	31-12-10
<b>De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen:</b>		
Koninklijke Bibliotheek	32.564	
Provincie Noord-Holland	87.289	
<b>Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:</b>		
Belastingdienst / Omzetbelasting 4e kwartaal	70.381	
Huur januari	11.237	12.460
Webhosting 1e halfjr 2011	10.350	10.337
Overige baten	2.114	6.153
<b>Totaal</b>	<b>213.935</b>	<b>28.950</b>

Verloopoverzicht	31-12-10	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-11
Koninklijke Bibliotheek / Metamorfoze polders	-	22.640	-	22.640
Koninklijke Bibliotheek / Metamorfoze beleg	-	9.924	-	9.924
Provincie Noord-Holland / Nieuwbouw depot	-	116.386	29.097	87.289
<b>Totaal</b>	-	<b>148.950</b>	<b>29.097</b>	<b>119.853</b>

\*De subsidie nieuwbouw depot is bestemd voor de nieuwbouw van een depotgebouw voor het Regionaal Archief, dat naast de depotfunctie ook een publieksfunctie heeft. Het ontvangen voorschot van € 29.027 is 25% van de toegezegde subsidie van € 116.386.

## PASSIVA

### Vaste Passiva

#### Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-11	31-12-10
Algemene reserve	100.000	91.267
Bestemmingsreserves	-	14.463
Resultaat na bestemming	171.696	459.047
<b>Totaal</b>	<b>271.696</b>	<b>564.777</b>

Het verloop wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves	31-12-2010	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Uitbetaling aan gemeenten	31-12-2011
Algemene reserve	91.267			37.028	28.295	100.000
Reserve vervolgonderzoek depotcapaciteit	14.463				14.463	-
Reserve huisvesting	-			422.018	422.018	-
<b>Totaal</b>	<b>105.730</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>459.046</b>	<b>464.776</b>	<b>100.000</b>

In het Algemeen Bestuur in 2011 is het besluit genomen om de algemene reserve vanuit het resultaat 2010 aan te vullen met € 8.734 tot het maximale bedrag van € 100.000. Tevens is in het AB besloten om het programmaresultaat en het bestemmingsresultaat verhuizing Bergerweg van respectievelijk € 28.295 en € 422.018 samen met de reserve vervolgonderzoek depotcapaciteit in 2011 terug te betalen aan de deelnemende gemeenten.

### Viottende passiva

#### Netto-viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-11	31-12-10
Schulden < 1 jaar	787.451	90.685
<b>Totaal</b>	<b>787.451</b>	<b>90.685</b>

**Overlopende passiva**

<b>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:</b>	<b>31-12-11</b>	<b>31-12-10</b>
Deloitte accountantskosten	3.000	6.500
Vereniging van Huurders / gezamenlijke kosten 2011	44.850	-
Gemeente Alkmaar / werkzaamheden rest. atelier Diversen	18.374	-
Omzetbelasting 4e kw. 2010	3.951	26.212
Rentecclaim 2005-2009	-	332.326
Te verrekenen omzetbelasting 2005-2009	-	118.000
Verzonden betaalopdrachten	-	108.223
Archief W Friesland ( huur ruimte )	-	61.227
Veiligheidsregio/beveiliging juli-dec	-	8.679
Aankoop tekening	-	6.000
Rente btw 10/11-31/12/10	-	4.500
<b>Totaal</b>	<b>70.174</b>	<b>675.907</b>

<b>De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:</b>	<b>31-12-11</b>	<b>31-12-10</b>
Subsidie herbestemming	-	41.411
Subsidie nieuwbouw depot	116.386	-
<b>Totaal</b>	<b>116.386</b>	<b>41.411</b>

<b>Verloopoverzicht</b>	<b>31-12-10</b>	<b>Toevoeging</b>	<b>Vrijgevalen bedragen</b>	<b>31-12-11</b>
Subsidie herbestemming	41.411	124.234	165.645	-
Subsidie nieuwbouw depot	-	116.386	-	116.386
<b>Totaal</b>	<b>41.411</b>	<b>240.620</b>	<b>165.645</b>	<b>116.386</b>

De subsidie herbestemming is ontvangen van de Provincie Noord-Holland en is deels gebruikt als investeringsbijdrage voor de aanpassingen die voor rekening van het RHCA in het pand zijn aangebracht. Het restant is als incidentele bate ten gunste van het programmaresultaat opgenomen. In de bestemming van het resultaat is opgenomen om het restant beschikbaar te houden voor nog te plegen investeringen in het pand.

De totale subsidie nieuwbouw depot van de provincie Noord-Holland bedraagt € 116.386 en is bestemd voor de nieuwbouw van een depotgebouw voor het Regionaal Archief, dat naast de depotfunctie ook een publieksfunctie heeft. Er zijn echter nog geen kosten gerealiseerd.

<b>Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</b>	<b>31-12-11</b>	<b>31-12-10</b>
BTW voorschot deelnemende gemeenten	-	1.131.577
Project Metamorfoze polders	-	68.461
Project Metamorfoze beleg	-	8.064
<b>Totaal</b>	<b>-</b>	<b>1.208.102</b>



<b>Verloopoverzicht</b>	<b>31-12-10</b>	<b>Toevoeging</b>	<b>Vrijgefallen bedragen</b>	<b>31-12-11</b>
Project Metamorfoze polders	68.461	22.640	91.102	-
Project Metamorfoze beleg	8.064	9.924	17.988	-
<b>Totaal</b>	<b>76.525</b>	<b>32.564</b>	<b>109.090</b>	-

Voor het project Metamorfoze Polders is van het Hoogheemraadschap een subsidie van € 30.000 ontvangen. Dit bedrag was beschikbaar voor de inhuur van specifieke deskundigheid. Omdat deze deskundigheid niet goed in te huren was in 2011, zijn hier eigen medewerkers mee bezig geweest. Hierdoor zijn werkzaamheden blijven liggen. In de bestemming van het resultaat is opgenomen dat dit bedrag voor 2012/2013 beschikbaar blijft in de vorm van een bestemmingsreserve om de achterstanden in te lopen. Het bedrag is in de exploitatie als incidentele baten verantwoord.

### 2.3.3 Toelichting op de programmarekening

<b>Baten:</b>	<b>Realisatie 2011</b>	<b>Begroting 2011</b>	<b>Realisatie 2010</b>
Verrichte diensten	154.260	113.150	156.643
Incidentele baten	47.058	0	
Gemeentelijke bijdragen	2.144.560	2.144.560	2.124.132
Projectbaten	109.090	0	
<b>Totaal opbrengsten</b>	<b>2.454.968</b>	<b>2.257.709</b>	<b>2.280.775</b>
<b>Lasten:</b>	<b>Realisatie 2011</b>	<b>Begroting 2011</b>	<b>Realisatie 2010</b>
Salarissen	922.673	931.697	909.075
Overige personele lasten	79.328	88.934	91.640
Kosten opleidingen	3.923	7.700	4.125
Kapitaallasten	67.897	106.871	75.803
Huisvestingskosten	403.114	423.000	314.153
Bedrijfsrestaurant	13.969	15.000	1.869
Kosten automatisering	3.861	3.000	7.918
Kosten kopiëren	6.840	4.700	6.067
Materiële kosten	573.290	584.407	99.537
Directe produktkosten	129.288	92.400	311.542
Projectlasten	79.090	0	
<b>Totaal kosten</b>	<b>2.283.271</b>	<b>2.257.709</b>	<b>1.821.729</b>
<b>Resultaat voor bestemming</b>	<b>171.696</b>	<b>0</b>	<b>459.046</b>
Dotaties reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>171.696</b>	<b>0</b>	<b>459.046</b>

Met ingang van boekjaar 2010 wordt er een extra bedrag van € 1,57 per inwoner, als voorschot in rekening gebracht. Dit bedrag is bestemd voor de extra kosten die verband houden met de realisatie van en de verhuizing naar de Bergerweg 1 te Alkmaar. De gerealiseerde kosten in 2011 zijn € 562.311, terwijl de ontvangen bijdragen € 664.986 was. Het voorstel luidt om het saldo van € 102.675 na vaststelling door het Algemeen Bestuur als reserve verhuizing in de administratie op te nemen. Op die manier kunnen de extra kosten die verwacht worden bij (de voorbereiding van) de daadwerkelijke verhuizing gedekt worden die in de toekomst nog volgen.

Het voorlopige programmaresultaat van € 171.696 wordt grotendeels veroorzaakt door het resultaat op dit huisvestingsbudget van € 102.675. Hiernaast is een subsidie van de Provincie ontvangen voor aanpassingen aan de huisvesting die nog niet geheel is uitgegeven (€ 47.058 nog te besteden), een te reserveren subsidie voor de realisatie van het Metamorfoze-project van € 30.000, alsmede een negatief saldo op de reguliere bedrijfsvoering van € 8.037.

## Analyse van het resultaat

### Verrichte diensten

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Verrichte diensten	154.260	113.150	156.643

De verrichte diensten zijn de omzetten van aan derden geleverde diensten. Het verschil tussen de realisatie en de begroting voor een bedrag van € 48.704 wordt voornamelijk veroorzaakt, doordat de opbrengsten uit verhuur van depotruimte aan derden € 30.696 hoger is uitgevallen dan begroot. De reden hiervoor is een overbrenging van archief van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

### Incidentele baten

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Incidentele baten	47.058	0	0

De Provincie Noord-Holland heeft een subsidie beschikbaar gesteld voor de realisatie van de nieuwe huisvesting. Deze subsidie bedraagt € 165.645 en is reeds voor € 118.587 aangewend ter dekking van door het RHCA uitgevoerde aanpassingen in het pand. Het restant van de subsidie is als incidentele bate opgenomen. Bij de bestemming van het resultaat is opgenomen dat het nog niet bestede deel van deze subsidie (€ 47.058) afgezonderd wordt in een bestemmingsreserve ter dekking van nog te plegen investeringen.

### Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Gemeentelijke bijdragen	2.144.560	2.144.560	2.124.132

De gemeentelijke bijdrage is conform de vastgestelde begroting 2011 beschikbaar gesteld. In de bijlage van deze programmaverantwoording zijn de bijdragen per gemeente aangegeven.

### Projectbaten

	Realisatie 2011
Projectbaten	109.090

Om de uitvoering van de projecten Metamorfoze Polders en Metamorfoze Beleg mogelijk te maken, heeft het RHCA subsidie ontvangen van de Koninklijke Bibliotheek. Voor het project Metamorfoze Polders is bovendien € 30.000 van het Hoogheemraadschap ontvangen om specialistische werkzaamheden uit te kunnen voeren. Omdat hier medewerkers van het RHCA voor ingezet zijn, is het bedrag als bate in de exploitatie verantwoord. Als gevolg van deze eigen inzet is elders achterstand ontstaan. In de resultaatbestemming is daarom opgenomen dat voor dit bedrag een bestemmingsreserve gevormd wordt zodat de exploitatie voor 2012 hier niet extra mee wordt belast.

### Personeelskosten

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Salarissen	922.673	931.697	909.075
Overige personele lasten	79.328	88.934	91.640
Kosten opleidingen	3.923	7.700	4.125
<b>Totaal Personeelskosten</b>	<b>1.005.924</b>	<b>1.028.331</b>	<b>1.004.840</b>

Onder de post salarissen worden de salariskosten en de sociale lasten van de medewerkers van het Regionaal Archief verantwoord. Onder salariskosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen verstaan, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de uitbetaalde eindejaarsuitkering. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De overige personele lasten zijn kosten van tijdelijke medewerkers, oud-werknemers, reiskostenvergoedingen en overige personeelskosten. De totale personeelskosten zijn lager dan begroot, omdat de formatieruimte niet geheel is ingevuld in 2011.

### Kapitaallasten

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Afschrijvingen investeringen	67.897	106.871	75.803

In 2011 hebben de volgende investeringen plaats gevonden:

Touch monitor	7.759
Aanpassing Bergerweg gr onderh	18.493
Renovatie	100.094
<b>Totaal investering 2011</b>	<b>126.346</b>

Deze post omvat de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur. Bij aanschaf in het kalenderjaar wordt over het gehele jaar afgeschreven. De aanpassing van de Bergerweg is bekostigd uit de door de provincie Noord-Holland beschikbaar gestelde subsidie voor dit doel.

### Huisvestingskosten

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Hertog Aalbrechtweg 5	128.957	423.000	314.153
Bergerweg 1	274.157		
<b>Totaal Huisvestingskosten</b>	<b>403.114</b>	<b>423.000</b>	<b>314.153</b>

De huisvestingskosten zijn met € 88.961 gestegen ten opzichte van 2010. Dit komt voornamelijk door de afrekening van de gezamenlijke kosten van de Vereniging van Huurders voor het pand aan de Bergerweg. De kostenstijging is ten laste van het verhuiskostenbudget gebracht, omdat het extra kosten zijn die verband houden met de verhuizing naar de Bergerweg.

### Bedrijfsrestaurant

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Kosten bedrijfsrestaurant	13.969	15.000	1.869

Van de € 13.969 komt € 8.000 ten laste van het verhuiskostenbudget, deze kosten komen voort uit de afrekening van de gezamenlijke kosten van de Vereniging van Huurders. Het is een doorbelasting voor het gezamenlijk gebruik van het restaurant.

### Kosten automatisering

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Kosten automatisering	3.861	3.000	7.918

### Kosten kopiëren

	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Kosten kopiëren	6.840	4.700	6.067

### Materiële kosten

Specificatie materiële kosten	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Ondersteuning financiën	36.450	37.000	
Aanschaf meubilair	10.564	1.000	755
PR en voorlichting	6.449	2.629	4.599
Ondersteuning receptie/fac.d.	11.174	33.000	
Schrijf-burobehoeften	5.621	4.000	
Frankeerkosten	4.758	3.500	
Telefoonkosten	1.766	500	1.213
Representatie-vergaderingen	12.014	5.300	5.985
Onderhoud kantoormachines		1.500	
Accountantskosten	13.210	9.000	10.858
Bedrijfsgezondheidszorg	2.365	1.600	
Verzekeringen	3.056	2.200	
Schoonhouden	1.263		
Verhuizing Bergerweg	441.784	477.678	
Overige kosten	22.817	5.500	76.128
<b>Totaal Materiële kosten</b>	<b>573.290</b>	<b>584.407</b>	<b>99.538</b>

De onderschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt, doordat de extra kosten die verband houden met verhuizing naar de Bergerweg lager uitvallen dan begroot en omdat de gerealiseerde kosten op de post ondersteuning receptie/facilitaire dienst aanzienlijk lager zijn uitgevallen. De overschrijding van "overige kosten" wordt veroorzaakt door uitgaven voor inspecties, ansichtkaarten en diverse overige posten.

### Directe productkosten

Specificatie directe productkosten	Realisatie 2011	Begroting 2011	Realisatie 2010
Aanschaf bibliotheek	8.363	6.300	
Aanschaf atlas	1.975	4.100	
Restauratie	4.581	1.400	
Conservering	1.182	7.800	3.721
Abonnementen en tijdschriften	4.989	5.000	
Film	2.760	1.600	
Aanschaffingen studiezaal	1.653	2.100	
Educatie	146	2.000	
Microfischering/digitalisering	9.711	14.000	16.267
Digitalisering studiezaal	11.307	18.000	10.297
Aanschaf archiefpunt			
Externe hosting/ondersteuning	28.201	18.000	
Licenties software	6.437	5.100	
Druk-/bindwerk	5.184	3.500	
Contributies diva	3.987	3.500	
Inspectiekosten Archief	38.811		
Verhuizing Bergerweg			215.086
Overige kosten			66.170
<b>Totaal Directe productkosten</b>	<b>129.288</b>	<b>92.400</b>	<b>311.542</b>

De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor externe webhosting en doordat er voor de gerealiseerde inspectiekosten archief van € 38.811 geen separaat begrotingsbedrag is opgenomen voor het boekjaar 2011.

### Projectlasten

	Realisatie 2011
Projectlasten	79.090

De projectlasten bestaan uit de aangewende middelen voor de projecten Metamorfoze Polders en Metamorfoze Beleg.

<b>Specificatie Verhuizing Bergerweg</b>	<b>Realisatie 2011</b>	<b>Begroting 2011</b>
Toegezegd door gemeenten: 1,57 per inwoner		
In de begroting/realisatie 2011 opgenomen onder:		
Huisvesting	88.962	125.808
Kapitaallasten	23.565	53.500
Bedrijfsrestaurant	8.000	8.000
<b>Subtotaal</b>	<b>120.527</b>	<b>187.308</b>
In de begroting/realisatie 2011 onder materiële kosten opgenomen.		
Huur auto en personeel i.v.m. transport bi-locatie	1.334	45.000
Verhuiskosten divers	23.683	25.000
Extra transport- en opslagkosten		
Westfries Archief Hoorn / NHA		
Haarlem	14.552	20.000
Vorbereiding verhuizing archiefstukken	34.384	60.000
Digitalisering opgevraagde stukken (archievenbank)	53.973	25.000
Logistiek manager	17.935	56.000
Communicatie/PR (incl. website)	35.663	25.000
Advieskosten	7.585	40.000
Verhuiskosten depot	42.278	40.000
Inhuur extra personeel i.v.m. bi-locatie	69.001	44.000
"Open depot" ontwikkeling en uitvoering	27.745	30.000
Overige kosten /onvoorzien	12.682	67.678
BTW-affhandeling	100.969	
Expositie		
<b>Subtotaal materiële kosten</b>	<b>441.784</b>	<b>477.678</b>
<b>Saldo verhuizing Bergerweg</b>	<b>102.675</b>	<b>-</b>

De begroting voor de kosten 'Verhuizing Bergerweg', opgemaakt in 2010, wijkt op verschillende posten af. Hier zijn verschillende oorzaken voor aan te wijzen:

- Huur auto en personeel: In de begroting was uitgegaan van de situatie dat het RHCA zelf een auto en chauffeur in zou moeten zetten. Door het inhuren van een transportbedrijf (WNK) zijn deze kosten veel lager uitgevallen.
- De kosten voor voorbereiding verhuizing archiefstukken zijn lager uitgevallen omdat een deel van het werk is doorgeschoven naar 2012.
- De kosten voor digitalisering opgevraagde stukken zijn hoger uitgevallen omdat een deel van de digitalisering die in 2010 zou gebeuren in het voorjaar van 2011 is uitgevoerd.
- Logistiek manager: In de eerste plannen werd rekening gehouden met een eerdere oplevering van het nieuwe depot, waardoor de logistieke processen voor de verhuizing eerder zouden beginnen. De werkzaamheden zullen nu voornamelijk in 2012 plaatsvinden.
- Communicatie/PR (incl. website): dit betreft o.m. de kosten voor de aanpassing van de huisstijl en de nieuwe website. Doordat meer materiaal vanwege de bilocatie via de website vooraf aangevraagd moet kunnen worden, was een gehele herziening van de techniek achter de website nodig. De aanpassing van de voorkant aan de nieuwe huisstijl wordt in 2012 gerealiseerd.
- Advieskosten: daar waar nodig is advies ingewonnen, dit bleek door inzet van eigen en ingehuurd personeel lager dan begroot.

- Inhuur extra personeel i.v.m. bilocatie: Deze kostenpost bleek o.m. hoger uit te vallen doordat het depot eigenlijk bijna continu bemand moet zijn (gemiddeld zes uur per dag, vier dagen per week).
- Expositie ontwikkeling en uitvoering: in de lijn van de begroting.
- Overige kosten/onvoorzien: bleek mee te vallen.
- De kosten i.v.m. de BTW-afhandeling zijn het gevolg van het BTW-plichtig worden van het Regionaal Historisch Centrum. Hierdoor diende de eerder bij de gemeenten in aftrek genomen BTW gecorrigeerd te worden. Om de gemeenten hier geen nadeel van te laten ondervinden is deze eenmalige last voor rekening gekomen van het Regionaal Historisch Centrum.

#### **2.3.4 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen**

Het huurcontract van het pand Hertog Aalbrechtweg 5 loopt tot 31 december 2012, met een opzegtermijn van 6 maanden en een verlengingsmogelijkheid van 1 jaar. De huurverplichtingen voor 2012 bedragen € 134.839.

Het huurcontract van het pand Bergerweg 1 loopt tot 12-12-2030. De huurverplichtingen voor 2012 bedragen € 212.287.

De huidige cao voor gemeenteambtenaren is in juni 2011 verlopen. De cao-onderhandelingen tussen de bonden en de VNG voor de nieuwe cao voor gemeenteambtenaren zijn nog niet afgerond. Onderdeel van de onderhandelingen is de omvang van de loonsverhoging over de periode juni 2011 tot en met december 2011. Op basis van de meest recente inzichten bedraagt de maximale loonsverhoging 2%, echter tot op heden zijn de bonden en de VNG niet tot een akkoord gekomen. Indien overeengekomen wordt tot een nabetaling van 2% over de genoemde periode houdt dat een verplichte nabetaling voor het RHCA in van € 11.000.



## **Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

### **Verklaring betreffende de jaarrekening**

Wij hebben de (in de jaarstukken opgenomen) jaarrekening 2011 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar te Alkmaar gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de programmarekening over 2011 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

### **Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur**

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting, en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

### **Verantwoordelijkheid van de accountant**

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en het controleprotocol van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zoals deze op 30 november 2009 door uw algemeen bestuur is vastgesteld. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

# Deloitte.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 30 november 2009 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1 % en voor onzekerheden 3 % van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 30 november 2009 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

## *Oordeel betreffende de jaarrekening*

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Regionaal Historisch Centrum Alkmaar een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2011 als van de activa en passiva per 31 december 2011 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2011 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

## **Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen**

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Alkmaar, 30 maart 2012  
Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: N.R. Fritz RA

**BIJLAGE 1 GEMEENTELIJKE BIJDRAGE PER 2011**

Gemeente	inwoner aantal 1-1-10	totale bijdrage per inwoner 2011
Alkmaar	93.912	862.479
Anna Paulowna	14.255	55.441
Bergen	30.989	120.524
Castricum	34.629	134.681
Den Helder	57.454	233.454
Graft/de Rijk	6.499	25.276
Harenkarspel	16.076	62.524
Heerhugowaard	51.253	199.337
Heiloo	22.459	87.349
Langedijk	26.993	104.983
Niedorp	12.135	47.196
Schagen	18.722	72.815
Schermer	5.361	20.850
Wieringen	8.639	33.599
Wieringermeer	12.584	48.943
Zijpe	11.598	45.108
Totalen	423.558	2.144.560

# **JAARVERSLAG 2011**

**Regionaal Historisch  
Centrum Alkmaar**

## **INHOUDSOPGAVE**

<b>Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>Bestuur</b>	<b>4</b>
Algemeen Bestuur	
Dagelijks Bestuur	
<b>Personeel</b>	<b>5</b>
Algemeen	
Personeelsvertegenwoordiging	
<b>Huisvesting</b>	<b>7</b>
<b>Algemeen</b>	<b>8</b>
Publiekspresentaties	
Samenwerking met historische verenigingen en andere erfgoedinstellingen	
Representatie	
Tentoonstellingen	
Digitaliseringsprojecten	
Vrijwilligers	
<b>Dienstverlening</b>	<b>12</b>
Bezoekcijfers	
Onderwerpen van onderzoek	
Educatie	
Publicaties	
Medewerking aan publicaties, projecten en tentoonstellingen van derden	
<b>Bewerken en behouden</b>	<b>17</b>
Archieven	
Inspectie	
Bibliotheek	
Atlas	
<b>Stichting Vrienden van het Archief van Alkmaar e.o.</b>	<b>23</b>
<b>Bijlagen</b>	
1. Stand van zaken overbrengingen en bestuursarchieven	<b>24</b>
2. Aanwinsten archieven	<b>25</b>
3. Lijst van beschikbaar gekomen toegangen	<b>27</b>
4. Aanwinsten atlas	<b>28</b>
5. Aanwinsten bibliotheek	<b>29</b>
6. Gepubliceerde onderzoeken	<b>30</b>

## Inleiding

Het jaar 2011 stond wederom voornamelijk in het teken van de nieuwe huisvesting. Het was het eerste jaar voor zowel de medewerkers als de bezoekers aan de Bergerweg. Het publiek vond snel de weg weer naar het archief en de eerste ervaringen waren zeer positief. Ook de medewerkers waren enthousiast over de nieuwe huisvesting.

De tevredenheid van de klanten bleek niet alleen uit een hoger bezoekersaantal, maar ook uit de hoge score van het Regionaal Archief in de landelijke Kwaliteitsmonitor Dienstverlening. Het archief eindigde met een totaalcijfer van 8,2 op de tweede plaats. Hiervoor verdienen de medewerkers zeker lof, die met hun inzet de problemen die zich altijd in een nieuw pand voordoen snel oplossen. Ook het internetbezoek bleek flink te stijgen. Het aanbod op de website, dat nog steeds sterk toeneemt, voldoet duidelijk aan de behoefte, wat ook blijkt uit de vele positieve reacties van de onderzoekers.

Belangrijk was ook de impuls die is gegeven aan de inspectie. Met de gemeentelijke fusies die op handen zijn en daarnaast de door de automatisering sterk veranderende informatieomgeving is een kwalitatief en kwantitatief goed toezicht hard nodig. In 2011 werden vijf gemeenten en twee gemeenschappelijke regelingen geïnspecteerd, een hoger aantal dankzij de tijdelijke uitbreiding van de inspectiecapaciteit.

Door de digitalisering van de informatiestromen en de digitalisering van papieren archieven komt de noodzaak van een aan de eisen van de Archiefwet voldoende digitaal depot ('e-depot') steeds dichterbij. Om daaraan op tijd te kunnen voldoen is in 2011 begonnen met oriëntatie op dit gebied. In 2011 heeft het Algemeen Bestuur besloten om naar aanleiding van deze oriëntatie een onderzoek uit te laten voeren, waarin onderzocht wordt wat de wensen en behoeften van de gemeenten zijn op dit gebied, en wat de rol kan zijn van het Regionaal Archief hierin. Bekeken zal worden of door het aansluiten bij e-depots van grotere archiefinstellingen hierin voorzien kan worden.

Problemen waren er ook: er werd een fikse bezuiniging aangekondigd en in Heerhugowaard werd een discussie opgestart over de voortzetting van de deelname aan de gemeenschappelijke regeling. De bezuiniging zal zeker nog voor problemen gaan zorgen, het archief zit net in een dure en onzekere fase vanwege de nieuwe huisvesting. Een vertrek van Heerhugowaard zal daarnaast grote gevolgen hebben voor de burgers van en voor de gemeente Heerhugowaard zelf. Maar ook voor de bestudering en vastlegging van de geschiedenis van de gehele regio zal hierdoor een gat geslagen worden.

Het jaar 2011 was ook het jaar van het afscheid van vier gemeenten die fuseerden (Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer), waarmee 2012 begon met het verwelkomen van de nieuwe gemeente Hollands Kroon. De komende jaren zullen in de regio nog enkele fusies plaatsvinden, waarmee nog meer historische gemeentenamen zullen verdwijnen. Gelukkig is door de aansluiting bij het Regionaal Archief voor die gemeenten in ieder geval verzekerd dat hun archieven en collecties, en daarmee ook hun geschiedenis, bewaard en daarmee beschikbaar blijven voor de bewoners van de gehele regio.

Alkmaar, februari 2012.

Paul Post, directeur.

## **BESTUUR**

Het Regionaal Archief Alkmaar is een zelfstandige organisatie in de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA). In deze regeling namen 16 gemeenten (per 2012: 13) uit de regio's Noord-Kennemerland en de Kop van Noord-Holland deel.

### **Algemeen Bestuur**

Samenstelling op 31 december 2011:

- de heer P.M. Bruinooge (Alkmaar),
- de heer A.J. Pennink (Paulowna),
- mevrouw J. Luttik-Swart (Bergen),
- de heer H. Klijnstra (Castricum),
- de heer K.F. Schuiling (Den Helder),
- mevrouw H.R. Oosterop-Van Leussen (Graft-de Rijp),
- de heer E. Vermeer (Harenkarspel),
- de heer L. Dickhoff (Heerhugowaard),
- de heer T.J. Romeyn (Heiloo),
- mevrouw E.M. Overzier (Langedijk),
- mevrouw A. van Dok-van Weele (Niedorp),
- de heer G. Westerink (Schagen),
- de heer J.C. Hagens (Schermer),
- mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen (Wieringen),
- de heer J.P. de Groot (Wieringermeer),
- de heer P.C. Morsch (Zijpe).

*Adviserend lid:*

- mevrouw M.L. Loef (Provinciale Archiefinspectie).

Op 4 juli en 28 november 2011 is het Algemeen Bestuur bijeengekomen.

### **Dagelijks Bestuur**

Samenstelling op 31 december 2011:

- de heer P.M. Bruinooge (Alkmaar), voorzitter,
- de heer P.J. Post (RHCA), secretaris,
- mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen (Wieringen), vice-voorzitter en portefeuillehouder financiën,
- de heer K.F. Schuiling (Den Helder), lid,
- mevrouw H.R. Oosterop-van Leussen (Graft-De Rijp), portefeuillehouder personeel.

In het voorjaar verliet de heer Galama (Wieringermeer) het Dagelijks Bestuur. Zijn plaats werd ingenomen door de heer Schuiling (Den Helder).

Op 7 april en 4 oktober 2011 is het Dagelijks Bestuur bijeengekomen.

### **Adviescommissie Huisvesting ('Bouwcommissie')**

De bouwcommissie (bestaande uit mevrouw Van Kampen en mevrouw Oosterop) volgde namens het Algemeen Bestuur het huisvestingsproces en heeft tijdens de vergaderingen van het Algemeen Bestuur verslag gedaan.

## PERSONEEL

### Uit dienst getreden:

- de heer S. Wegereef, medewerker dienstverlening.

### Medewerkers per 31 december 2011

#### *Directie en ondersteunende functies*

- de heer drs. P.J. Post, directeur,
- mevrouw M. Huisman, managementassistent,
- de heer B. Slatman, medewerker automatisering,
- mevrouw B.F. Jansma, medewerker restauratie en conservering.

#### *Team Dienstverlening*

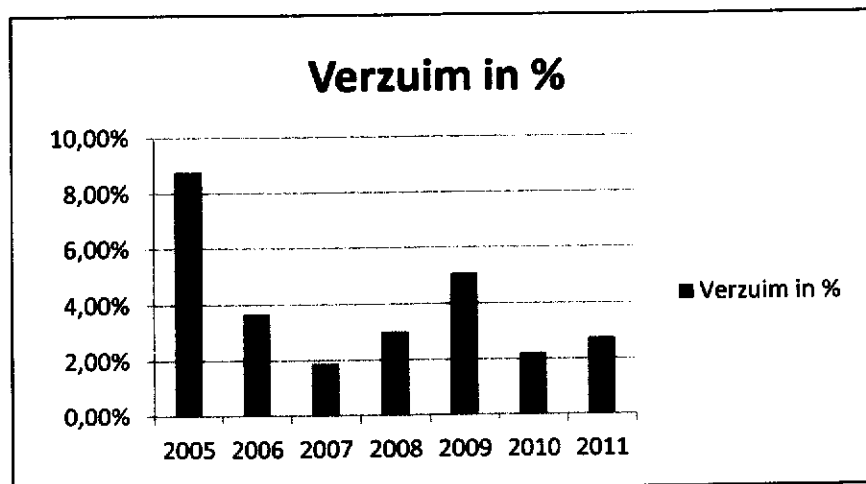
- de heer drs. H. de Raad, teamcoördinator,
- de heer drs. J.A.C. van Baar, medewerker studiezaal en educatie,
- mevrouw C.P. Sandbrink-Bronkhorst, medewerker studiezaal,
- de heer P. Vijn, medewerker dienstverlening,
- de heer R.T. Bankras, archiefassistent.

#### *Team Bewerken en Behouden*

- de heer drs. A. Zuurbier, teamcoördinator,
- mevrouw W.L. Deimveld, medewerker archieven,
- mevrouw M. Luchtmeijer, medewerker atlas,
- de heer J. van Dijk, conservator atlas,
- mevrouw M. Joustra, bibliothecaris,
- mevrouw R.S. Meijer, medewerker bibliotheek,
- de heer drs. C.P.J.C. Renders, medewerker inspectie en acquisitie,
- mevrouw A.E. Nolten, medewerker behouden.

### Verzuimcijfers

2011 - 2,76  
2010 - 2,22%  
2009 - 5,07%  
2008 - 3,01%  
2007 - 1,87%  
2006 - 3,67%  
2005 - 8,77%





### **Personeelsvertegenwoordiging**

De personeelsvertegenwoordiging (PVT) is het medezeggenschapsorgaan binnen de organisatie en is als volgt geformeerd:

- mevrouw W. Deimveld, voorzitter,
- mevrouw R. Meijer, secretaris,
- mevrouw M. Luchtmeijer, PVT-lid/Arbozaken.

### *Vergaderingen*

In 2011 hebben 4 overlegvergaderingen plaatsgevonden:

- 17 februari
- 12 mei
- 15 september
- 24 november.

Tijdens deze vergaderingen kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Personele aangelegenheden
- Besluiten in voorbereiding
- Huisvesting
- Jaarstukken
- ARBO/BHV.

## HUISVESTING

Met ingang van 2011 zijn de kantoren en publieksruimten van het Regionaal Archief gehuisvest in de voormalige Ambachtsschool aan de Bergerweg te Alkmaar. In 2011 is ook een aanvang gemaakt met de bouw van een nieuw depot achter het schoolgebouw. Met de oplevering van dit depot, dat gepland staat voor begin 2013, zal het Regionaal Archief weer kunnen beschikken over voldoende depotruimte die geheel voldoet aan de door de wet gestelde eisen.

De verhuizing van kantoren en publieksruimte is uitstekend verlopen. De medewerkers bleken snel gewend te zijn in de nieuwe werkomgeving, en ook de bezoekers vonden hun weg. Dit bleek niet alleen uit de stijging van het aantal bezoekers, maar ook uit de hoge klanttevredenheid die geconstateerd werd in de landelijke enquête naar klanttevredenheid in archieven.

Dat het nieuwe gebouw het publiek ook meer aantrekt dan de oude huisvesting blijkt uit het feit dat de open dagen en andere activiteiten meer publiek hebben getrokken dan in het verleden. Doordat sommige activiteiten samen met de andere huurders van het pand (de Kunstuitleen, afdeling Archeologie van de gemeente Alkmaar en de Cultuur Compagnie) georganiseerd konden worden heeft dit ook in de hand gewerkt.

Zo trok de eerste open dag (15 januari 2011) ca. 450 bezoekers. Nog nooit werden er tijdens een open dag zoveel bezoekers ontvangen door het Regionaal Archief.

De archieven bevonden zich in 2011 nog in het oude depot aan de Hertog Aalbrechtweg. Het transport van de stukken tussen de twee lokaties is zonder problemen verlopen.

In 2011 zijn de plannen voor het nieuwe depot uitgewerkt en is de bouw aanbesteed. De bouwwerkzaamheden zijn aan het einde van het jaar aangevangen en op vrijdag 13 januari 2012 kon de Alkmaarse wethouder Anjo van de Ven de eerste paal slaan.



## ALGEMEEN

### Publiekspresentaties

- In januari werd een verhalenmiddag annex open dag georganiseerd in het nieuwe archiefgebouw, in samenwerking met Oneindig Noord-Holland. Maar liefst 450 personen bezochten de middag.
- Het Regionaal Archief werkte mee aan de Open Monumentendagen in Alkmaar en Heerhugowaard op zaterdag 10 september. Het archiefgebouw was geopend en trok 150 bezoekers. Het archief nam deel aan de historische markt in de Grote Kerk te Alkmaar, die druk bezocht werd. In Heerhugowaard werd rond de Open Monumentendag een fotowedstrijd georganiseerd, met bijbehorende fototentoonstelling in het gemeentehuis annex bibliotheek. Bij de wedstrijd hoorde een fotogidsje, dat gretig aftrek vond.
- Nieuw was dit jaar de opening van het archiefgebouw ter gelegenheid van de jaarlijkse manifestatie Kunst tot de Nacht bij het begin van het nieuwe culturele seizoen in september. Er waren ca. 330 bezoekers.
- Op 8 oktober werd deelgenomen aan de historische markt ter gelegenheid van Alkmaars Ontzet in de Alkmaarse bibliotheek.
- In november nam het Regionaal Archief deel aan de eerste 'Tesselse Geschiedenisdag' in het gemeentehuis in Den Burg, georganiseerd door de gemeente Texel. Het thema was 'Hoe Texels ben je?'. Het archief was op deze dag vertegenwoordigd met een kraam en een workshop genealogie.
- Daarnaast zijn er in samenwerking met diverse historische verenigingen in de regio foto- en filmavonden gehouden, die veel publiek trokken.

### Samenwerking met historische verenigingen en andere (erfgoed)instellingen

Met een aantal historische verenigingen zijn afspraken gemaakt over het gezamenlijk ontsluiten van de verenigingscollecties. Het betreft onder meer de historische verenigingen van Callantsoog, Sint Pancras en Niedorp.

Het Regionaal Archief is vertegenwoordigd in de commissie geschiedschrijving van het Westfries Genootschap.

Het Regionaal Archief verzorgde in het verslagjaar een aantal cursussen en workshops in de bibliotheken van de Noordkop rondom de historische informatiepunten (zie onder 'Cursussen').

Met de provincie Noord-Holland is een intensieve samenwerking gestart ten behoeve van het nieuwe erfgoed-initiatief Oneindig Noord-Holland. Via een website, routes, tv-series enz. wordt de geschiedenis van Noord-Holland onder de aandacht gebracht. De bedoeling is te komen tot een collectieve culturele biografie van Noord-Holland. Ongeveer 80 verhalen over de geschiedenis van Alkmaar en de regio, vervaardigd door medewerkers van het archief, zijn dit jaar op de site van Oneindig Noord-Holland geplaatst.

Samen met het Stedelijk Museum Alkmaar, de Historische Vereniging Alkmaar, de Bibliotheek Kennemerwaard, de Stichting Vrienden van de Grote Kerk en de gemeente Alkmaar participeert het Regionaal Archief in het Alkmaars Historisch Café, die jaarlijks een lezingencyclus organiseert rond cultuur-historische onderwerpen.

### Representatie

- *Oneindig Noord-Holland*  
Paul Post had zitting in de Raad van Advies van het project *Oneindig Noord-Holland*, een project van de provincie Noord-Holland om het erfgoed in Noord-Holland beter toegankelijk te maken.

- *Alkmaarse Historische Reeks*  
Harry de Raad had zitting in de redactiecommissie en Paul Post had zitting in het bestuur van de Alkmaarse Historische Reeks.
- *Commissie Westfriese Geschiedschrijving*  
Harry de Raad had zitting in de commissie.
- *Straatnamencommissie gemeente Alkmaar*  
Harry de Raad had zitting in de straatnamencommissie van de gemeente Alkmaar.
- *Historisch Platform van de Historische Vereniging Alkmaar*  
Jan van Baar had zitting in deze werkgroep van de Historische Vereniging Alkmaar, die indertijd in het leven is geroepen om een educatief pakket voor het onderwijs samen te stellen (*Alkmaar in de klas*).
- *Productgroep Cultuureducatie Alkmaar van het Steunpunt Kunstzinnige Vorming Noord-Kennemerland*  
Jan van Baar had zitting in deze productgroep.
- *Gebruikersvereniging Memorix*  
Pieter Vijn was voorzitter van de gebruikersgroep en nam daarnaast deel aan een werkgroep die nieuwe ontwikkelingen voorbereid.
- *Archiefbibliothecarissen Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht*  
Marijke Joustra en Renate Meijer hadden zitting in dit overleg.
- *Oud-Alkmaar*  
Harry de Raad had zitting in de redactiecommissie van het tijdschrift *Oud Alkmaar*, een uitgave van de Historische Vereniging Alkmaar.
- *Kring van Archivarissen in Noord-Holland*  
Paul Post had zitting in het bestuur.
- *Stichting Uit-In-Alkmaar*  
Paul Post had zitting in het bestuur van het samenwerkingsverband van culturele instellingen in Alkmaar.
- *Werkgroep (voorheen Productgroep) Cultuurhistorie van de Stichting Uit-in-Alkmaar*  
Namens het Regionaal Archief participeerden Pieter Vijn en Harry de Raad in deze werkgroep. De werkgroep bestaat verder uit vertegenwoordigers van de Openbare Bibliotheek Alkmaar, de gemeente Alkmaar afdeling Monumentenzorg en Archeologie en de Historische Vereniging Alkmaar en is o.m. verantwoordelijk voor de organisatie van de lezingencyclus in het kader van het Alkmaars Historisch Café.
- *Stichting Archiefprogrammatuur (STAP)*  
Paul Post had zitting in het bestuur van deze stichting die onder meer de sites *watwaswaar.nl*, *wiewaswie.nl* en archiefsoftware als ABS-Archeion in beheer heeft.

## Tentoonstellingen

In het nieuwe gebouw werden in de expositieruimte de volgende tentoonstellingen ingericht:

- De fototentoonstelling 'Vroeger toen alles groot was', samengesteld met foto's uit de omgeving met als thema 'kinderen'. Het waren 70 zwart-wit afdrukken van foto's uit de jaren 1945-1980, afkomstig uit de eigen collectie en ter gelegenheid van de tentoonstelling opnieuw afgedrukt en speciaal ingelijst. De tentoonstelling werd, mede door een goede propaganda in de lokale pers, goed bezocht. Voor vele bezoekers was het een feest van herkenning en jeugdherinneringen werden aan de lopende band opgehaald.
- Vanaf september 2011 was in de expositieruimte een expositie te bewonderen van fotopanelen van landschapsfoto's van fotograaf Theo Steemers onder de titel 'Onzichtbaar erfgoed'.

## Digitaliseringsprojecten

### *Project digitalisering genealogische en andere bronnen ten behoeve van de verhuizing*

Het digitaliseringsproject ten behoeve van de verhuizing is ook dit jaar voortgezet. De doop-, trouw- en begraafboeken van Alkmaar en regio zijn gedigitaliseerd en zullen binnenkort via de site van het archief geraadpleegd kunnen worden. Dit geldt ook voor de repertoria en andere nadere toegangen op de notariële archieven. Tenslotte zijn de registers burgerlijke stand die nog niet op een andere drager beschikbaar waren, gedigitaliseerd.

De toegang op de transportregisters van het oud-rechterlijk archief van Alkmaar, die op de oude studiezaal aan de Hertog Aalbrechtweg alleen via kaartenbakken geraadpleegd kon worden, is inmiddels gedigitaliseerd en op de studiezaal in te zien. Binnenkort zal de toegang ook via de website te raadplegen zijn.

In totaal zijn in 2011 ca. 213.000 scans van archiefbronnen vervaardigd.

In het kader van het verhuisproject zijn ook veel kranten gedigitaliseerd. De belangrijkste titels die gedigitaliseerd werden, waren het Noordhollands Dagblad over de periode ca. 1910-1970 en de Alkmaarsche Courant over de jaren 1940-1960. In totaal ging het om 150.000 scans.

### *Periodieken van historische verenigingen*

Daarnaast werd met medewerking van de betreffende historische verenigingen een aantal van hun periodieken gedigitaliseerd. Het gaat daarbij om: *Oud Alkmaar* (Historische Vereniging Alkmaar) 1975-2009; *Levend Verleden* (Helderse Historische Vereniging) 1988-2009; *Een Nieuwe Chronyke*, voortgezet als *De Kroniek* (Oudheidkundige Vereniging 'Het Schermereiland') 1983-2009; *De Groene Valck* (Historische Vereniging Akersloot) 1981-2009; *Heylooer Cronyck* (Historische Vereniging Oud Heiloo) 1976-1999; *Jaarboekje Oud-Castricum* (Stichting Werkgroep Oud-Castricum) 1978-2007; *Geestgronden* (Stichting Historisch Egmond) 1994-2009 en *De Kakelepost* (Historische Vereniging Schagen e.o.) 1986-2008. In totaal ging dit om 20.000 scans. Het is het streven de komende jaren ook de resterende titels te digitaliseren.

In het voorjaar van 2012 zullen de kranten en periodieken te raadplegen zijn in de periodiekenviewer op de website.

### *Metamorfoze-project Polders*

Het Metamorfoze-project Polders, waarvoor in 2008 een meerjarige subsidie is toegekend, is vrijwel afgerond. De verwachting is dat in 2012 de bestanden voor de bezoekers digitaal raadpleegbaar zullen zijn.

### *Bronnen Tweede Wereldoorlog*

De laatste hand werd gelegd aan de themawebsite over de Tweede Wereldoorlog in Alkmaar en regio, die op een aansprekende manier tal van bronnen uit de Tweede Wereldoorlog ontsluit.

## **Vrijwilligers**

Evenals vorig jaar zijn ook dit jaar vele archiefbronnen toegankelijk gemaakt door ca. 30 vrijwilligers. Er is met name veel energie besteed aan het toegankelijk maken van de overlijdensregisters van Alkmaar en de regio vanaf 1922 en het ontsluiten van de genealogische bronnen van Den Helder. In totaal werden ca. 45.000 scans ontsloten op naam en andere gegevens.

Een andere groep vrijwilligers werkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen. Zo werd een 16de-eeuws vonnisboek ontsloten voor een breder publiek.

Sinds dit jaar werken er ook vrijwilligers mee aan het ontsluiten van de beeldcollectie. Door hun kennis van de plaatselijke geschiedenis kunnen de foto's op de beeldbank met extra informatie worden verrijkt.

## *Vrijwilligersuitje*

Evenals in vorige jaren werd er een vrijwilligersuitje georganiseerd. Kunsthistorica Ana van der Mark hield een lezing voor de groep over de Nijenburg en vervolgens werd een bezoek gebracht aan de Foreest-tentoonstelling in het Stedelijk Museum Alkmaar.

## **DIENSTVERLENING**

### **STUDIEZAAL EN WEBSITE**

#### **Bezoekcijfers**

Het was een spannend jaar: wat zouden de gevolgen van de verhuizing zijn voor de bezoekcijfers? Te constateren valt dat er dit jaar een flinke stijging is opgetreden van zowel het aantal bezoekers van de studiezaal als ook van het aantal digitale bezoekers die gebruik maakte van digitale bestanden op de website. Het bezoek aan de studiezaal steeg ten opzichte van het vorig jaar met 15,6 %. De digitale bezoeken namen eveneens behoorlijk toe: het aantal unieke bezoekers van de site verdubbelde en het aantal paginaweergaven steeg met 6,5%.

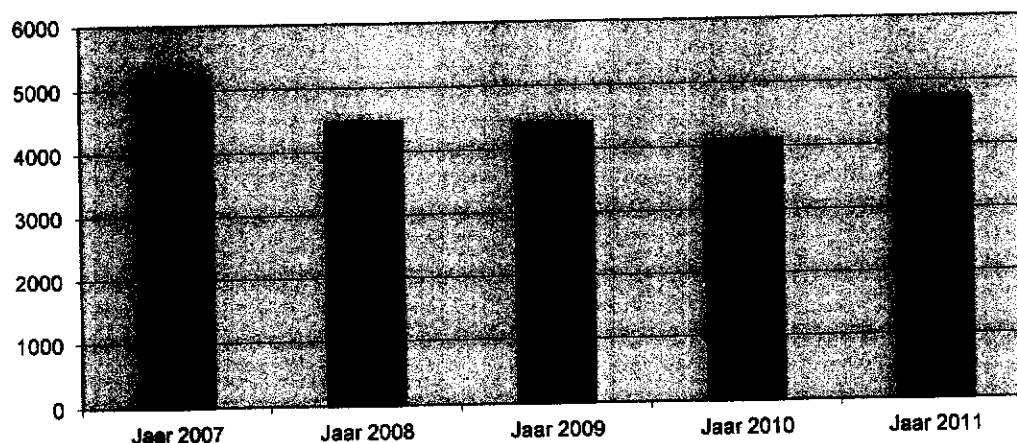
Het beeld wijkt af van de landelijke ontwikkeling waar juist een daling van het fysieke bezoek valt te constateren en een stabilisering van het digitale bezoek. Opnieuw viel te constateren dat vergeleken met websites van soortgelijke organisaties de bezoekers van de archiefwebsite langer dan gemiddeld op de website blijven. Dit komt door de steeds groeiende hoeveelheid digitale bronnen.

De verwachting dat vergroting van het digitale aanbod zou leiden tot een sterke afname van het studiezaalbezoek, blijkt (nog) niet te worden gerealiseerd. Er valt juist een stijging te constateren van het aantal mensen dat zowel de digitale bronnen raadpleegt als ook de studiezalen bezoekt. De verwachting is wel dat als ooit de belangrijkste genealogische bronnen geheel zijn gedigitaliseerd, het studiezaalbezoek flink zal afnemen. Deze situatie zal zich de komende jaren nog niet voordoen, omdat er nog veel gedigitaliseerd moet worden en de digitalisering veel financiële en personele middelen vergt.

#### *Fysiek bezoek*

Aan de studiezaal werden in 2011 4754 bezoeken gebracht, tegen 4109 in 2010. In deze aantallen zijn niet begrepen de bezoeken in het kader van evenementen (880), deelname aan cursussen/workshops (388), rondleidingen (360), schoolkinderen (375) en bezoekers van tentoonstellingen (ca. 300). Wanneer deze worden meegeteld komt het totaal aantal bezoeken op circa 7057.

**Bezoeken studiezaal 2007-2011**

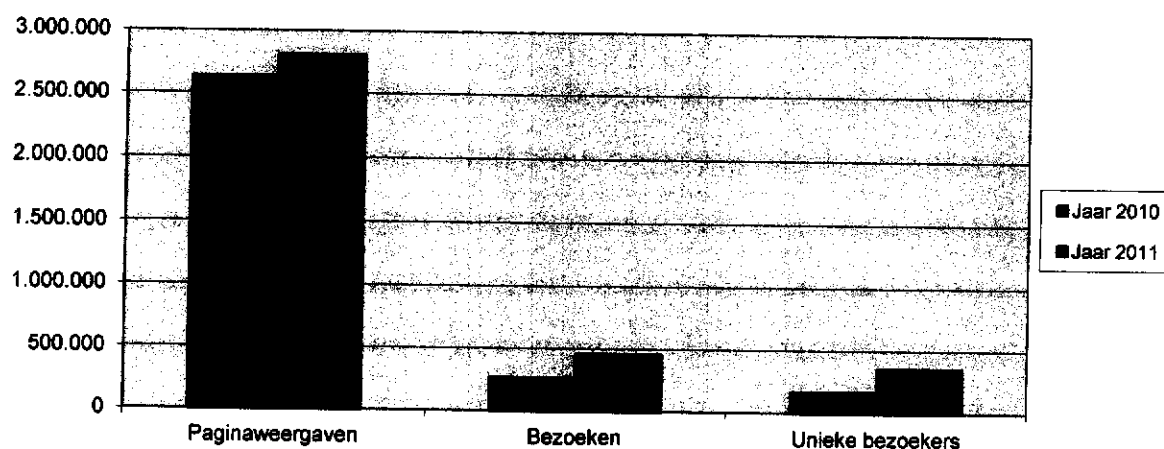


In de studiezaal werden 997 boeken en tijdschriften en ca. 250 krantenleggers aan bezoekers ter inzage gegeven (2010: resp. 847 en 225). De bibliotheek leende 185 boeken uit (2010: 239). In het kader van het onderzoek door boekhistorici van de Universiteit van Amsterdam werden bovendien ca. 500 aanvragen van delen uit de Alkmaarse Stadsbibrije verwerkt.

### *Digitaal bezoek*

Ten opzichte van het vorige jaar viel ook wat betreft het digitale bezoek een behoorlijke stijging te constateren. Het aantal paginaweergaven bedroeg in 2011 2.804.980 (in 2010: 2.631.532), het aantal bezoeken 456.715 (in 2010: 264.162) en het aantal unieke bezoekers 355.994 (in 2010: 167.516).

**Digitaal bezoek 2010 en 2011**



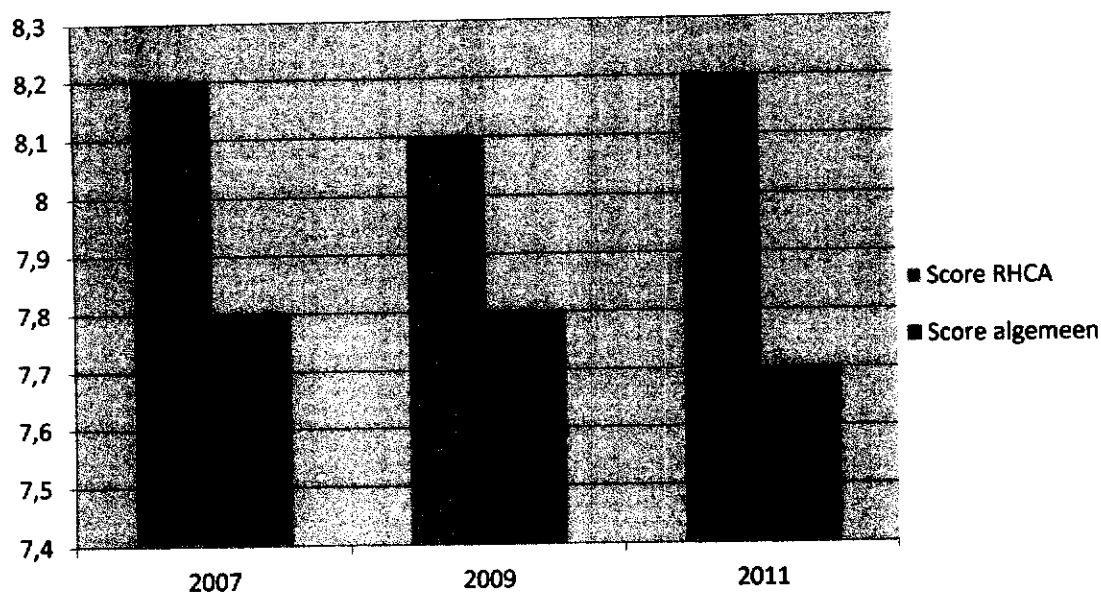
Opvallend is de verdubbeling van het aantal unieke bezoekers van de website – een getal dat algemeen als de belangrijkste maatstaf van het websitebezoek wordt gezien. Het aantal bezoeken steeg met 73%. Daar staat tegenover dat het aantal paginaweergaven slechts toenam met 6,5%.

### *Klanttevredenheid*

In 2011 is er opnieuw door de branchevereniging van archiefinstellingen in Nederland (BRAIN) een landelijk klantenonderzoek georganiseerd, de 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven'. Eerdere soortgelijke onderzoeken waren er in 2007 en 2009. De resultaten van de monitor 2011 voor wat betreft het Regionaal Archief waren zeer bemoedigend. De archiefdienst kreeg als algemeen 'rapportcijfer' voor de dienstverlening een 8,2 (tegen een 8,1 in 2009). Landelijk daalden de waarderingscijfers juist (van een 7,8 naar 7,7). Hierna volgt een grafiek van de uitkomsten over de jaren 2007, 2009 en 2011:



### Resultaten Landelijke Kwaliteitsmonitor Dienstverlening



In het verslagjaar werden de eerste stappen gezet om tot een vernieuwing van de website te komen. In de loop van 2012 komt de nieuwe website in de lucht.

#### *Onderwerpen van onderzoek*

De meerderheid van de bezoekers kwam evenals de vorige jaren, voor genealogisch onderzoek. Het betreft ca. 60% van de bezoekers. De rest deed onderzoek naar regionaal-historische onderwerpen. Een klein percentage van de bezoekers hield zich bezig met wetenschappelijk onderzoek.

Om een idee te krijgen van de bestudeerde onderwerpen wordt verwezen naar bijlage 6, die een overzicht geeft van publicaties naar aanleiding van in het Regionaal Archief verricht onderzoek.

#### **Educatie**

##### *Cursussen/ workshops genealogie, lezen van oud schrift en zoeken naar informatie op het internet*

In het nieuwe archiefgebouw werd gestart met het geven van introductiemiddagen voor nieuwe bezoekers en andere geïnteresseerden. Deze werden dit jaar 6 keer gegeven; er waren in totaal 55 deelnemers.

Eveneens nieuw was een workshop 'zoeken naar historische en genealogische informatie via het internet' die 4 keer werd aangeboden en waaraan werd deelgenomen door 33 personen.

Evenals andere jaren werden er in het archiefgebouw, maar ook in de regio, cursussen en workshops gegeven over genealogie. Een uitgebreide cursus genealogie (5 lessen) werd dit jaar gehouden in de bibliotheek te Schagen. Er waren 15 deelnemers. Workshops genealogie, bestaande uit 1 of 2 bijeenkomsten, werden georganiseerd in de bibliotheken te Akersloot, Callantsoog, Heerhugowaard, Niedorp en Wieringerwerf. In totaal werd aan deze workshops deelgenomen door 79 personen. De cursus en de workshops worden gegeven in samenwerking met KopGroep Bibliotheken en Bibliotheek Kennemerwaard.

Een vast onderdeel van het cursuspakket is het onderwijs in het lezen van oud schrift. Dit jaar werden er drie cursussen gegeven, twee voor beginners en een voor gevorderden.

De beginnerscursussen vonden plaats in het archiefgebouw en in de bibliotheek te Den Helder, de gevorderdencursus werd in het archiefgebouw gegeven. Het totaal aantal deelnemers bedroeg 43. Een aantal deelnemers van de gevorderdencursus gaf zich vervolgens op voor deelname aan de vrijwilligerswerkgroep voor het maken van transcripties van archiefbronnen.

### *Lezingen*

- De succesvolle avonden gewijd aan een korte lezing, met daarna een interactief gedeelte, waarbij met de aanwezigen wordt gesproken over door het publiek zelf ingeleverde en ter plekke gescande foto's werd ook dit jaar voortgezet. Dit jaar vonden bijeenkomsten plaats in Egmond-Binnen en Egmond aan den Hoef.
- Een tweetal filmavonden werd georganiseerd, de een in het archiefgebouw en de ander in Callantsoog, in samenwerking met de historische vereniging aldaar.
- Naar aanleiding van de Foreest-tentoonstelling in het Stedelijk Museum Alkmaar werd een lezing gehouden over de rol van de familie Van Foreest in Alkmaar en omgeving.
- In samenwerking met de vakgroep Archeologie van de gemeente Alkmaar werd in het kader van het Alkmaars Historisch Café een lezing gegeven, gewijd aan nieuwe inzichten over het Beleg van Alkmaar in 1573. De lezing werd later nog eens herhaald voor een werkgroep van de historische vereniging Bergen.
- Voor de afdelingen Den Helder en omstreken en Zaanstreek/Waterland van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) werden lezingen gegeven over de genealogische bronnen bij het Regionaal Archief.
- Evenals vorig jaar werd weer meegewerkt aan de lezingencyclus in het kader van het 'Historisch Café', een samenwerkingsverband van de Alkmaarse erfgoedinstellingen (bibliotheek, Stedelijk Museum en Archeologie en Monumentenzorg van de gemeente Alkmaar). Dit jaar zijn er 9 lezingen gehouden over de volgende onderwerpen:
  - 'Cornelis Drebbel, de Einstein van zijn tijd' – door Hubert van Onna;
  - 'De Westfriese Omringdijk en de geschiedenis van het landschap – door Michiel Bartels;
  - 'De arme geschiedenis' – door Auke van der Woud;
  - 'Bloembollen in Holland' – door Maarten Timmer;
  - 'Nijenburg en haar bewoners door de eeuwen heen' – door Ana van der Mark;
  - 'Het veranderende landschap rond Alkmaar' – door Lia Vriend;
  - 'Het Beleg van Alkmaar in 1573: het verhaal en nieuwe ontdekkingen' – door Peter Bitter en Harry de Raad;
  - 'De watersnood van 1825' – door Frouke Wieringa;
  - 'Duinen en mensen: Noordkop en Zwanewater' – door Rolf Roos.

### *Rondleidingen*

Rondleidingen werden dit jaar verzorgd voor leden van de historische vereniging Bergen (180 deelnemers), de wijkvereniging Bergermeer (ca. 30 personen), personeel Stedelijk Museum Alkmaar (10), personeel Cultuurcompagnie (20), cursisten streekgeschiedenis uit de Zijpe (9), DIV-ambtenaren gemeente Alkmaar (9), bestuursleden en vrijwilligers van de historische vereniging Uitgeest (10), bestuursleden historische vereniging Sint Pancras (8), archiefinspecteurs Noord-Holland (14), Stichting Vrije Kunst Bergen (40), ambtenaren gemeente Bergen (30).

### *Onderwijs*

De contacten met docenten uit het middelbaar onderwijs te Alkmaar leidden ertoe dat wederom groepen scholieren de weg naar het archief wisten te vinden. Op de studiezaal kregen zij begeleiding bij de vervaardiging van hun profielwerkstuk. Voor de leerlingen geschiedenis van de zesde klassen van het Murmellius Gymnasium werd een les gegeven over bronnen van het Alkmaarse Beleg en de interpretatie ervan.

Naast de incidentele bezoeken van schoolklassen is het Regionaal Archief vanaf het schooljaar 2007/2008 opgenomen in de cultuurroute voor de Alkmaarse basisscholen van het Projectbureau CultuurPrimair, een initiatief van de Stichting Kunstzinnige Vorming Noord-Kennemerland.

Onder de titel *Met de school naar het Archief* wordt een programma aangeboden dat bestaat uit zeven opdrachten die in kleine groepjes worden uitgevoerd. Doel van het bezoek is om de leerlingen op een speelse en actieve wijze kennis te laten maken met het archief. Voorafgaand aan het archiefbezoek krijgt de school het lespakket *Stamboom in de klas* toegestuurd, dat aansluit op de opdrachten in het archief. De opdrachten bestaan onder andere uit vragen over de eigen omgeving, de digitale gezinskaart, het nieuws in de Alkmaarsche Courant van de geboortedag, het inkleuren van een oude landkaart en het vervaardigen van een geboorteakte. Het bezoek wordt afgesloten met een rondleiding door het archiefgebouw. De leerlingen krijgen als bewijs van deelname een archiefdiploma uitgereikt. Dit jaar zijn er bezoeken gebracht door ca. 375 leerlingen van Alkmaarse scholen.

Daarnaast vonden de volgende educatieve activiteiten plaats:

- Deelname aan het Historisch Platform, het leveren van bijdragen aan het lopende onderwijsproject (Alkmaar in de Klas) en hieraan gekoppelde nieuwe themaprojecten ten behoeve van het middelbaar onderwijs (vmbo, havo en vwo) in Alkmaar.
- Dit jaar is ook gewerkt aan het project *Vroeger in je dorp*. De speurtocht naar het verleden vindt plaats op school, binnen de familie, de buurt en het dorp en geschiedt voor zover mogelijk in hechte samenwerking met de plaatselijke historische verenigingen.

### Publicaties

- Sinds 2005 verzorgt het Regionaal Archief een rubriek in het *Noordhollands Dagblad*, editie *Alkmaarsche Courant* onder de titel 'Ik was erbij'. Elke week wordt een onderwerp uit de geschiedenis van de gemeenten in het verspreidingsgebied van de streekeditie *Alkmaarsche Courant* na 1945 behandeld, met erbij aansprekende foto's. Ook dit jaar verschenen weer vele bijdragen, waarop veel reacties binnenkwamen.
- De Alkmaarse erfgoedinstellingen schreven gezamenlijk een aansprekend publieksboekje over het thema van de Open Monumentendag onder de titel *Levend Alkmaars erfgoed. Herbestemming van alle tijden*. Een aantal medewerkers van het Regionaal Archief schreef bijdragen voor deze bundel. Het boekje verscheen in september op de Open Monumentendag.
- In samenwerking met de firma Art Unlimited werden twee sets ansichtkaarten uitgegeven, gewijd aan foto's van Alkmaar en de regio.
- Meegewerkt werd aan de publicatie *Nieuwlandbrug: omwonenden, buurt en geschiedenis*, die tot stand kwam naar aanleiding van de herbouw van deze brug in Alkmaar.

### Medewerking aan publicaties, projecten en tentoonstellingen van derden

#### Projecten

Evenals in voorgaande jaren werd in 2011 door boekhistorici van de Universiteit van Amsterdam onderzoek verricht naar de boeken uit de Alkmaarse Stadsbibrije.

#### Tentoonstellingen

Voor de volgende tentoonstellingen is gebruik gemaakt van materiaal afkomstig uit de collectie van de topografische historische atlas en bibliotheek.

- Onder de titel "Literaire verbeelding van het Beleg en Ontzet van Alkmaar in 1573" werd met boeken uit de bibliotheekcollectie medewerking verleend aan de tentoonstelling "Alkmaar 1573" in de Grote of Sint-Laurenskerk te Alkmaar, van 2 augustus tot 11 september.
- "Ringers. De Alkmaarse chocoladefabriek", in het Stedelijk Museum Alkmaar.
- "Prachtig Portret. De familie van Foreest en het landgoed Nijenburg", in het Stedelijk Museum Alkmaar.

- “Net echt. Het Juniusjaar in Hoorn”, in het Westfries Museum te Hoorn.

## BEWERKEN EN BEHOUDEN

### Archieven

#### *Bewerking*

Eind 2010 was de verhuizing naar de Bergerweg met de kantoren en de studiezaal een feit. Het depot op de Hertog Aalbrechtweg werd "voorlopig" gehandhaafd in afwachting van de nieuwbouw aan de Bergerweg. De verwachting is dat het nieuwe depot rond het voorjaar 2013 gerealiseerd zal zijn. Tot die tijd moeten de archiefstukken aangevraagd worden via het archievenoverzicht op onze website. Bezoekers kunnen nu vooraf vanuit huis stukken reserveren, die dan bij hun bezoek aan het archief klaarliggen. Tweemaal per dag worden de aangevraagde stukken afgeleverd op de Bergerweg. Terugkijkend op dit eerste jaar met "beperkte" dienstverlening kunnen we concluderen dat dit vrij goed verlopen is. Het kwam zelden voor dat archiefstukken niet op tijd op de Bergerweg waren. Bijkomend probleem was nog dat circa 600 meter archief is geplaatst bij andere archiefdiensten. Dit i.v.m. ruimtegebrek in ons eigen depot. Ook het opvragen van archiefbescheiden uit deze archiefbewaarplaatsen verliep zonder problemen.

Naast de bovengenoemde werkzaamheden is er ook gewerkt aan het toegankelijk maken van nieuwe aanwinsten en het wegwerken van achterstanden in het depot. De digitalisering van de toegangen en het opnemen van stukken met een openbaarheidsbeperking, werd zo goed als afgerond. Alle digitale toegangen werden gecontroleerd en zoveel mogelijk gestandaardiseerd. Gekoppeld aan het toegankelijk maken zijn archieven verpakt in zuurvrije omslagen en zuurvrije dozen. Voor een compleet overzicht van aanwinsten, toegangen en herverpakkingen wordt verwezen naar bijlage 4.

Ook in 2011 werd, omdat de eigen depotruimte vol was, archiefruimte gehuurd in de archiefbewaarplaatsen van het Westfries Archief te Hoorn en het Noordhollands Archief te Haarlem.

#### *Acquisitie overheidsarchieven*

De acquisitie van overheidsarchieven werd in 2011 beperkt tot archieven die binnen de wettelijke periode (tot 1992) vielen. Vervroegde overbrenging van overheidsarchieven was, door de zeer beperkte ruimte in onze archiefbewaarplaats, niet mogelijk.

Mede door intensieve begeleiding vanuit het Regionaal Archief Alkmaar werd (naast een aantal aanvullingen) een tweetal overheidsarchieven geacquireerd. Zo werd het archief van de gemeente Heerhugowaard, 1976-1988 overgebracht. Daarnaast werd het archief verworven van de gemeente Wieringen, 1980-1990. Niet alle gemeenten hebben voldaan aan de wettelijke eis om tot 1992 over te brengen naar de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief. Zie voor een overzicht van de stand van zaken wat betreft deze wettelijke verplichting tot overbrenging bijlage 1.

Uit deze bijlage komt de volgende stand van zaken naar voren:

- De gemeente Schermer is bezig met de bewerking van het archief tot 1992. Door ziekte heeft het project vertraging opgelopen. Het archief zal waarschijnlijk in april 2012 aan het Regionaal Archief worden overgedragen.
- De gemeente Graft-de Rijp staat op het punt het volgende blok (1981-1992) over te dragen.
- De gemeente Schagen loopt achter met de planning. De gemeente is aangeraden om er extra aandacht aan te geven en gelden vrij te maken voor de bewerking.

Alle andere gemeenten hebben (zo goed als) aan hun wettelijke verplichting voldaan. Met dien verstande dat de bouwvergunningen in het betreffende overzicht niet zijn meegenomen. In samenspraak met de provinciaal inspecteur is gesteld dat de bouwvergunningen in ieder geval in 2014 moeten zijn overgedragen.

Dit betekent dat vanaf dat jaar van alle gemeenten de archiefbescheiden vanaf 1915 betreffende monumenten en beeldbepaaldende panden (in origineel) raadpleegbaar zullen zijn in het Regionaal Archief.

### *Acquisitie particuliere archieven 2011*

Op grond van het acquisitieplan particuliere archieven zijn ook in 2011 weer actief particuliere archieven geacquireerd. Voorbeelden hiervan zijn de archieven van de in Heerhugowaard geboren Westfriese komiek Kees Stet en zijn zoon Kees Stet jr. (ca. 1950-2000), diverse scholen uit Den Helder (ca. 1924-1980), Gewestelijke Federatie SDAP Noord-Holland (1914-1949), Sint Vincentiusvereniging uit Egmond-Binnen (1897-1980), diverse Niedorper verenigingsarchieven (ca. 1925-2000), de J.F. Kennedyschool te Heiloo (ca. 1965-1995) en Stichting De Kunst te Alkmaar (1995-2010).

Er kwamen onder meer toegangen op de volgende particuliere archieven tot stand: R.K. Parochie Sint Pancratius te Castricum (1440-1984), stichting De Kunst, Trompetterkorps Alkmaar, Brood- en koekfabriek De Eendracht te Den Helder en de Federatieve Vrouwenraad Den Helder.

Naast de werkzaamheden aan het voorbereiden van de ontvangst van archieven zijn er ook talloze gesprekken gevoerd met en adviezen verstrekt aan instellingen en organisaties over de wijze van archiefvormen, ordenen en schonen voor eigen gebruik of voor overdracht naar het Regionaal Archief Alkmaar.

Zie voor een totaaloverzicht van deze punten de bijlagen 2 en 3.

### **Inspectie**

In het in juni 2010 vastgestelde Inspectiebeleidsplan is voorzien in de tijdelijke externe inhuur van inspectie-uren als aanvulling op de structureel verankerde inspectiecapaciteit. Dit om beter te kunnen voldoen aan de inspectieverplichting en om kennis te nemen van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van inspectie en auditing. De capaciteitsuitbreiding leidde in 2011 tot de inspectie van een aanzienlijk aantal gemeenten en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Deze inspectie vond plaats onder leiding van de gemeentelijke inspecteur en onder verantwoordelijkheid van de archivaris. Invulling gevend aan de ingezette herijking van het archieftoezicht (versterking horizontale verantwoording) zijn deze inspecties uitgevoerd zonder of met slechts een zeer minimale rol van de provinciale archiefinspectie. Omdat een traject van een integrale inspectie een zekere doorlooptijd heeft, vallen bezoeken op locatie en eindrapportage niet altijd in hetzelfde kalenderjaar. In 2011 zijn aldus geïnspecteerd:

- Bergen (rapport)
- Harenkarspel (bezoek en rapport)
- Heiloo (bezoek)
- HHNK (bezoek)
- Langedijk (bezoek)
- Schagen (rapport)

Tegen de achtergrond van de transitie van de regiokorpsen naar een nationale politie is, als onderdeel van een landelijke inspectie, gezamenlijk met de provinciale inspectie een inspectiebezoek gebracht aan de Regiopolitie Noord-Holland Noord. De bevindingen hiervan zijn gemeld aan het Landelijk Overleg Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI) dat de uitkomsten bundelt in een landelijk rapport. Op regioniveau wordt aan de korpsbeheerder gerapporteerd.

In de loop van 2011 zijn gezamenlijk met de provinciale inspectie verschillende bezoeken gebracht aan Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer en aan de gemeente in oprichting Hollands Kroon. Dit in het kader van de monitoring en informatieverstrekking met het oog op de fusie. Voorts zijn in 2011 monitorbezoeken gebracht aan Den Helder en Castricum.

Net als het vorige verslagjaar komt uit inspecties en gesprekken met de betrokken medewerkers bij de gemeenten naar voren dat de uitdagingen van de voortschrijdende digitalisering van de informatievoorziening verschillend worden opgepakt.

Beleid, management commitment en samenwerking van de DIV/ICT/vakafdelingen zijn nodig om een digitale informatiehuishouding in te richten. Deze kritische succesfactoren zijn echter niet altijd in voldoende mate aanwezig, hoewel er wel positieve ontwikkelingen te bespeuren zijn, voor wat betreft de samenwerking tussen DIV en ICT. Daarnaast zijn er verschillen in schaalgrootte en spelen er (mogelijke) fusies. Dit pallet van factoren maakt dat er grote verschillen waarneembaar zijn in de regio aangaande ambities, fasering en kwaliteit van digitaliseringstrajecten.

In voorgaande jaarverslagen is al opgemerkt dat de overgang van analoge (papieren) naar digitale archivering al gauw leidt tot hybride situaties, waarin papieren en digitale stukken door en naast elkaar bestaan. Dit kan nadelige gevolgen hebben voor de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening. Het is bovendien inefficiënt omdat hierdoor vaak dubbel gearchiveerd moet worden. Het vastlopen in een hybride omgeving kan voorkomen worden door papieren originelen te vervangen door digitale archiefexemplaren. De organisatie moet voor de gerelateerde werkprocessen dan wel ingericht zijn op digitaal (zaakgericht) werken. Verschillende organisaties in de regio hebben na advies van de archivaris inmiddels een besluit tot vervanging van vernietigbare stukken genomen (Heerhugowaard en de Veiligheidsregio) of zijn voornemens op korte termijn tot vervanging te besluiten (HHNK en de meeste middelgrote en grote gemeenten). Heerhugowaard bevindt zich in een traject voor de vervanging van permanent te bewaren archiefdocumenten.

Voor het duurzame beheer van digitale informatie is de inrichting van een digitale beheeromgeving noodzakelijk. In de gemeenten ontbreekt veelal een dergelijke beheeromgeving. Voor de inrichting en toetsing hiervan is door de gemeentelijke en provinciale archiefinspecties het handvat RODIN ontwikkeld, het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer.

Voor goed archiefbeheer is de aanwezigheid van een overzicht en ordening van archiefbestanden noodzakelijk. Nog steeds beschikken niet alle gemeenten over een wettelijk voorgeschreven overzicht en ordeningsstructuur, hoewel verschillende gemeenten hiermee inmiddels wel werk van maken via de implementatie van een DSP (documentair structuurplan) al dan niet in combinatie met een zaaktypencatalogus. Vooral de digitale archieven (aanwezig in mailboxen, in vakapplicaties of op netwerkschijven) blijven echter nog vaak volledig buiten beeld.

De onlangs in werking getreden Archiefregeling bepaalt onder meer dat gemeenten ervoor moeten zorgen dat het beheer van de archieven voldoet aan toetsbare eisen van een kwaliteitssysteem. Een dergelijk systeem is nog niet, of slechts in embryonale vorm, bij de gemeenten aanwezig. De implementatie van een dergelijk systeem is belangrijk geplaatst tegen de herijking van het archieftoezicht. De provinciale archiefinspectie komt meer op afstand te staan, de gemeentelijke inspectie moet gaan toezien op beheer- en zorgaspecten van de informatievoorziening en de horizontale verantwoording dient steviger verankerd te worden. Gemeenten zijn primair zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun informatiehuishouding. Om de horizontale verantwoording verder vorm te geven heeft de VNG in 2011 een lijst van zogenaamde "Kritische Prestatie Indicatoren" (archief-KPI's) ontwikkeld. Deze KPI's dienen behalve voor de horizontale verantwoording tussen college en raad ook voor de algemene informatievoorziening richting de burger en voor de verticale informatievoorziening ten behoeve van de provinciale toezichthouder. Gemeenten en hun archivaris moeten met deze archief-KPI's aan de slag. Met betrekking tot de toepassing van het KPI-raamwerk is in 2011 vanuit de VNG een pilot gestart. De gemeente Heerhugowaard en de archiefinspecteur nemen deel aan deze KPI-pilot.

Door de inspecteur zijn aan de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen adviezen en informatie verstrekt over onderwerpen als de vervanging van vernietigbare en permanent te bewaren archiefbescheiden, de verkorting van bewaartermijnen van cliëntendossiers, archivering van de omgevingsvergunning, waardering en selectie, archiefverordeningen en besluiten informatiebeheer. Voor het HHNK is positief geadviseerd over een voorgenomen vervanging van vernietigbare archiefdocumenten.

Er zijn in 2011 twee vergaderingen georganiseerd voor de DIV-medewerkers van de aangesloten gemeenten, het HHNK en de Regiopolitie. Tijdens deze vergaderingen is onder meer aandacht besteed aan methoden om ongewenst drukwerk tegen te houden, aan de herijking van het interbestuurlijk archieftoezicht, aan de versterking van de horizontale verantwoording en de door de VNG verspreide ledenbrief met de archief-KPI's.

Ook dit jaar zijn door alle aangesloten gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, de Regiopolitie en het HHNK vernietigingsvoorstellen, ter beoordeling van de gemeentearchivaris, opgestuurd.

De inspecteur heeft bijeenkomsten bijgewoond van gemeentelijke inspecteurs van Noord-Holland, de Provinciale Archiefinspectie Noord-Holland, de sectie Inspectie van BRAIN en de KVAN. Centraal in deze bijeenkomsten stonden veelal de herijking van het archieftoezicht, informatieoverdracht inspectie zorgaspecten (archiefruimten) vanuit de provinciale inspectie, ontwikkeling kwaliteitsmodel inspectie, invulling en versteviging horizontale verantwoording en het gebruik van de archief-KPI's.

## **Bibliotheek**

### *Catalogisering bibliotheek*

Alle nieuwe aanwinsten werden ingevoerd in de catalogus en van trefwoorden voorzien.

De in 2010 ontvangen schenkingen van het ministerie van VROM (124 publicaties) en de gemeente Wieringermeer (130) werden in dit verslagjaar in de catalogus beschreven.

In het kader van de digitaliseringsprojecten werden vele jaargangen tijdschriften van historische verenigingen en regionale kranten gedigitaliseerd.

## **Atlas**

### *Ontsluiting*

Algemeen kan gesteld worden dat er dit jaar relatief weinig materiaal voor de THA is gedigitaliseerd. Dit moet worden verklaard uit de enorme aantallen scans die zijn gemaakt vlak voor de verhuizing van de kantoren. In december 2010 is een 'stuwmeer' van digitale bestanden in het beheersysteem Memorix geupload. Er is in dit jaar, mede dankzij de inzet van diverse vrijwilligers, een begin gemaakt met de beschrijving en ontsluiting van deze afbeeldingen. Een en ander blijkt uit onderstaande aantallen:

- De collectie 'Regionaal archief Alkmaar' is uitgebreid met in totaal 1860 nieuwe digitale scans van objecten. Dit betreft prenten en tekeningen, groot formaten, fotoafdrukken en fotonegatieven. Daarnaast zijn 4270 nieuwe records aangemaakt binnen deze collectie. Voornamelijk met scans uit het bovengenoemde 'stuwmeer uit 2010'. En uiteindelijk zijn binnen de beschrijvingen van deze collectie in verslagjaar 11.785 mutaties aangebracht.
- De gemeentelijke beeldcollectie van Niedorp is uitgebreid met 245 beschrijvingen. De afbeeldingen zijn van deze collectie nog niet gedigitaliseerd, maar dit zal gebeuren wanneer de laatste beschrijving is gemaakt.
- De collectie prentbriefkaarten die is gedigitaliseerd en die meer dan 7000 items bevat, is zeer summier ontsloten (op plaatsnaam) via de beeldbank, maar is dus wel digitaal raadpleegbaar. Deze collectie is tijdens verslagjaar uitgebreid met 647 beschrijvingen.
- De collectie van circa 3100 fotonegatieven van fotobureau JosPé zijn tijdens verslagjaar doorzoekbaar geworden op plaatsnaam.



Een uitvoeriger beschrijving op itemniveau zal in de toekomst worden gerealiseerd. Een kleine pilot met betrekking tot de gemeente Langedijk heeft in verslagjaar plaatsgevonden, met enthousiaste reacties.

- De beeldcollectie van de gemeente Bergen, die eveneens wordt ontsloten via het invoerprogramma van het Regionaal Archief, is met 1540 beschrijvingen/mutaties uitgebreid.
- De collectie foto's van bureau Monumentenzorg, die in een samenwerkingsverband tussen het Regionaal Archief en Monumentenzorg en Archeologie wordt gedigitaliseerd en ontsloten, is in dit verslagjaar met 832 beschrijvingen uitgebreid.
- De collectie historische films is, tijdens verslagjaar, door acquisitie opnieuw behoorlijk gegroeid. Alles is bekeken, en een selectie van ca. 20 uur is gedigitaliseerd. De digitale moederversie staat op DV Cam en werkexemplaren van de films zijn vanaf dvd te bekijken. De films zijn gedeeltelijk beschreven. Hiermee is verder gebouwd aan de opzet van een filmbank; uiteindelijk moeten er via een nieuw te creëren applicatie films te bekijken zijn via de website.
- De beeldcollectie van de Historische Vereniging Callantsoog, die eveneens wordt ontsloten via het invoerprogramma van het Regionaal Archief, is met 307 beschrijvingen uitgebreid. Twee leden van de vereniging hebben toegang tot het systeem, en met behulp van overige leden worden de beschrijvingen gemaakt.
- De beeldcollectie van de Historische Vereniging Sint Pancras, die eveneens wordt ontsloten via het invoerprogramma van het Regionaal Archief, is met 1093 beschrijvingen uitgebreid. Twee leden van de vereniging hebben toegang tot het systeem, en met behulp van overige leden worden de beschrijvingen gemaakt.

### *Beeldbank*

In het verslagjaar hebben voorbereidingen plaatsgevonden voor de overgang naar een nieuw beheersysteem, Memorix Maior van Pictura. Belangrijk onderdeel van het nieuwe beheersysteem, en de daarmee samenhangende presentatie op de beeldbank van de website, is een geheel nieuw te ontwerpen 'rechtenmodule'. Met terugwerkende kracht zal op objectniveau al het beeldmateriaal, en de daarbij behorende vervaardigers, worden beschreven met als uitgangspunt het beeldrecht dat op de afbeelding van toepassing is. Deze module is in samenwerking met onder andere het Nationaal Archief en het Nederlands Fotomuseum te Rotterdam tot stand gebracht. Hiermee komen we tegemoet aan de eisen die de auteursrechtenorganisaties stellen aan het presenteren van beeldmateriaal op internet. In 2012 zal op projectbasis de gehele module worden ingevuld.

### *Publieksactiviteiten en samenwerking*

Zowel binnen als buiten de muren van het archief zijn er activiteiten ontplooid om publiek kennis te laten maken met de beeldcollectie.

De belangrijkste initiatieven waren (naast de al genoemde fototentoonstelling in eigen huis):

- In samenwerking met verschillende historische verenigingen uit het werkgebied werden zogenaamde 'fotoavonden' georganiseerd. Van te voren werden mensen via de pers opgeroepen naar deze avonden te komen en dan eigen historische foto's mee te nemen. Tijdens de lezing voor de pauze werden deze foto's gescand, om na de pauze geprojecteerd te worden op een groot scherm. Het publiek kon vervolgens reageren op het getoonde. Dit leverde vaak zeer geanimeerde bijeenkomsten op die ook voor de Atlas mooie schenkingen tot gevolg hadden.

Dit soort avonden werden onder andere gehouden in Koedijk, Broek op Langedijk, Callantsoog, Egmond Binnen en Egmond aan den Hoef. De formule sloeg aan en er komen steeds meer verzoeken binnen van andere verenigingen die zoiets in samenwerking willen organiseren.

- Vergelijkbaar met vorenstaande activiteit is de organisatie van historische filmavonden. Zowel in Alkmaar als Callantsoog is een filmavond georganiseerd waarbij historisch filmmateriaal uit de collectie amateurfilms werd vertoond. In beide gevallen zeer geslaagde avonden met enthousiast publiek.
- In samenwerking met uitgeverij Art Unlimited is een tweede serie ansichtkaarten uitgegeven met afbeeldingen uit de eigen collectie. In verschillende artikelen in het Noordhollands Dagblad is hieraan aandacht geschonken wat telkens resulteerde in een positief effect op de verkoop van de kaarten.
- Binnen het provinciaal project "Oneindig Noord Holland" is voor diverse deelprojecten beeldmateriaal geleverd. De TV-zenders AT5 en RTV-Noordholland waren hierbij betrokken, maar ook kleinere culturele initiatieven op locatie in de regio.

### *Publicaties*

Een groot aantal afbeeldingen heeft de weg gevonden naar publicatie in het Noordhollands Dagblad en de Alkmaarse Courant. Vaak ter illustratie van de wekelijkse rubriek "ik was erbij", maar ook vaak om geplaatst te worden bij meer actuele artikelen waarbij de historische bespiegeling nuttig was. Ook hebben de verschillende Historische Verenigingen uit het werkgebied van het RAA regelmatig gebruik gemaakt van de beeldbank om hun artikelen in de Verenigingsbladen te versieren. Daarnaast hebben verschillende reclamebureaus aangeklopt met het verzoek om gebruik te mogen maken van beeldmateriaal in zeer uiteenlopende situaties (van een achterwand in een bakkerij tot een steigerdoek bij restauratie). Afsluitend kan vermeld worden dat er een aantal niet-commerciële uitgaven gebruik hebben gemaakt van de beeldcollectie (school- en studieboeken) en dat er een aantal commerciële uitgaven met beeldmateriaal zijn gerealiseerd. Deze scheiding is van belang in verband met het geldende beeldrecht en de daarbij horende financiële consequenties.

## STICHTING VRIENDEN VAN HET ARCHIEF VAN ALKMAAR E.O.

### Het bestuur

#### *Samenstelling per 31 december 2011:*

- De heer drs. J.C.M. Cox, voorzitter
- De heer F. Timmer, secretaris
- De heer S.P.A. Zuurbier, penningmeester
- Mevrouw S. Jelgersma, lid.

#### *Activiteiten:*

De jaarlijkse excursie van de Vrienden is gehouden op zaterdag 11 juni en bestond uit bezoeken aan de tentoonstellingen over de familie Van Foreest in het Stedelijk Museum Alkmaar en de Historische Vereniging Heiloo, gecombineerd met een rondleiding in het pas gerestaureerde huis Nijenburg te Heiloo en een bezoek aan het landgoed Ter Coulster in Heiloo. Niet ver van huis, maar daardoor zeker niet minder in trek. Nog nooit was een excursie van de vrienden zo snel volgeboekt. Na een rondleiding door het Stedelijk Museum vertrok de groep naar het huis Nijenburg, dat op dat moment nog in restauratie was, maar al zo ver gevorderd dat de bezoekers tijdens de rondleiding een goede indruk hebben kunnen krijgen van het huis na restauratie.

Na de lunch werd de tentoonstelling van de historische vereniging Oud-Heiloo bezocht, waarna de groep werd ontvangen in de prachtig gerestaureerde stolpboerderij Betsy's Hof op het landgoed Ter Coulster. Na een rondleiding door de landheer zelf, waarbij hij de geschiedenis van het landgoed op boeiende wijze toelichtte, werden de vrienden door de bewoners van Betsy's Hof, Bart van der Feen de Lille en Marielies van Lente, in hun woonhuis ontvangen en getrakteerd op een uitgebreide 'high tea', waarbij nog het een en ander over de boerderij en de restauratie werd verteld.

Al met al konden we terugkijken op een bijzondere en zeer geslaagde dag, dicht bij huis maar met bezoeken aan panden die niet voor iedereen toegankelijk zijn.

Ook in 2011 konden de vrienden korting krijgen op de mede door het Regionaal Archief Alkmaar verzorgde lezingencyclus *Alkmaars Historisch Café*. Maandelijks wordt in het Stedelijk Museum een lezing gepresenteerd, waarbij de onderwerpen veelzijdig zijn, maar altijd iets te maken hebben met de geschiedenis van Alkmaar en de regio. Vrienden van de organiserende instellingen krijgen korting op de toegangsprijs. Voor een overzicht van de onderwerpen zie onder het kopje *Lezingen* op pagina 15.

## BIJLAGE 1

Stand van zaken per 31-12-2011 overbrenging bestuursarchieven gemeenten in werkgebied Regionaal Archief Alkmaar in het kader van de verkorte overbrengingstermijn Archiefwet 1995<sup>1</sup>. Wettelijke termijn is 20 jaar. Naast de verplichte 20 jaar is er nog een periode van 10 jaar om de archieven over te brengen.

Instelling	Archieven tot 1992 overgebracht?	Bewerking gaande?	Bewerking ingepland?
Alkmaar	Nee, tot 1988	Nee	Nee
Bergen	Ja, tot 2000	--	--
Castricum	Ja, tot 1992 (Limmen en Akersloot 2001)	--	--
Graft-De Rijk	Nee, tot 1980	Ja, bijna afgerond	
Harenkarspel	Nee, tot 1989	Nee	Nee
Heerhugowaard	Nee, tot 1988	Nee	Nee, waarschijnlijk 2013 1989-1999
Heiloo	Nee, tot 1985	Ja, 1986-2000 klaar in 2014	--
Den Helder	Ja, tot 1995	--	
Hollands Kroon	Nee, Anna Paulowna, 1989 Nee, Niedorp, 1989 Nee, Wieringen, 1990 Ja, Wieringermeer, 1995	Nee	Nee
Langedijk	Nee, tot 1989	Nee	Nee
Schagen	Nee, tot 1979	Nee	Nee
Schermer	Nee, tot 1970	1971-1992 in bewerking	--
Zijpe	Nee, tot 1990	Nee	Nee

Uit deze bijlage komt de volgende stand van zaken naar voren:

- De gemeente Schermer is bezig met de bewerking van het archief tot 1992. Door ziekte heeft het project vertraging opgelopen. Het archief zal waarschijnlijk in april 2012 aan het Regionaal Archief worden overgedragen.
- De gemeente Graft-de Rijk staat op het punt het volgende blok (1981-1992) over te dragen.
- De gemeente Schagen loopt achter met de planning. De gemeente is aangeraden om er extra aandacht aan te geven en gelden vrij te maken voor de bewerking.

<sup>1</sup> Bouwvergunningseries e.d. zijn in dit overzicht niet opgenomen.

## BIJLAGE 2

### Aanwinsten archieven

#### Overheid

- |   |   |                      |
|---|---|----------------------|
| 1 | <b>Van de gemeente Heerhugowaard het archief van:</b><br>Gemeente Heerhugowaard, 1976-1988  | omvang: 25 m         |
| 2 | <b>Van de gemeente Wieringen het archief van:</b><br>Gemeente Wieringen, 1980-1990  | omvang: 24 m         |
| 3 | <b>Van de gemeente Langedijk het archief van:</b><br>Vertrouwenscommissie.<br>Benoeming Burgemeester, 2010 en 2011                          | omvang: 0,1 m        |
| 4 | <b>Van de gemeente Heiloo:</b><br>Hinderwetvergunningen<br>Gemeenterekening, 1929-1932<br>Bijlagen Huwelijken<br>Wereldoorlog II, 1944-1945 | totale omvang: 1,9 m |
| 5 | <b>Van de gemeente Alkmaar:</b><br>Begeleidingscommissie Evaluatie burgemeester Alkmaar, 2003-2004.   | omvang: 0,1 m        |
| 6 | <b>Van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier:</b><br>Aanvulling op het archief van het Groot-Geestmerambacht, 1979-2003            | omvang: 60 m         |

#### Particulier

- |    |   |                |
|----|---|----------------|
| 7  | BRTArchitectenbureau  | omvang: 95,0 m |
| 6  | Collectie 'Kees Stet' senior en junior te Alkmaar, ca. 1950-ca. 2000  | omvang: 0,4 m  |
| 7  | Bouwstoffenhandel Meiboom Alkmaar BV, ca. 1925-ca. 2000   | omvang: 0,3 m  |
| 8  | Handelsschool, ULO, MAVO te Den Helder, ca. 1924-ca. 1980   | omvang: 0,5 m  |
| 9  | Stichting COS Noord Holland, Centrum Internationale Samenwerking in Alkmaar, ca. 2004-2011  | omvang: 2,5 m  |
| 10 | Federatieve Vrouwenraad Den Helder, met voorganger, (1967) 1975-1995  | omvang: 0,2 m  |
| 11 | N.V. Brood- en Koekfabriek De Eendracht te Den Helder, 1904-1971 (1992)   | omvang: 0,1 m  |
| 12 | Gewestelijke Federatie van de SDAP Noord Holland, Den Helder, 1914-1949   | omvang: 0,8 m  |
| 13 | Sint Vincentiusvereniging (Conferentie van de H. Adelbertus) te Egmond-Binnen, ca. 1897-ca. 1980  | omvang: 0,4 m  |
| 14 | Gereformeerde Kerk Castricum (1 <sup>e</sup> gedeelte)  | omvang: 0,4 m  |
| 15 | Vereniging Harmonie Excelsior Noord Scharwoude  | omvang: 1 m    |
| 16 | Archiefbescheiden overgedragen door St. Historisch Niedorp, ca. 1651-ca. 2000. Bevat onder meer stukken van Floraliavereniging Niedorp en Niedorps Amusements Orkest en kaartenbundels van Winkel en Nieuwe Niedorp | omvang: 2,0 m  |
| 17 | Toneelvereniging Cicero te Nieuwe Niedorp, ca. 1925-ca. 2000.   | omvang: 0,6 m  |
| 18 | Collectie familie Visser te Bergen/Alkmaar, ca. 1900-ca. 1940   | omvang: 0,3 m  |
| 19 | Stichting Gebruik Slotkapel Egmond aan de Hoef, ca. 1985-ca. 2010   | omvang: 1,2 m  |
| 20 | Stichting M.A.D. Van Reenen-Völterfonds te Bergen, 1985-1989  | omvang: 0,2 m  |

- |    |  |               |
|----|--|---------------|
| 21 | Stichting de Kunst, centrum voor amateurkunst<br>N-H te Alkmaar, 1995-2010 | omvang: 3 m   |
| 22 | R.K. Jongensschool "St. Joseph" te Oudorp, ca. 1940-ca. 1950               | omvang: 0,3 m |
| 23 | Federatieve Vrouwenraad te Heiloo, ca. 1975-ca. 1995                       | omvang: 1,4 m |
| 24 | J.F. Kennedyschool te Heiloo, ca. 1965-ca. 1995                            | omvang: 4 m   |

**Collectie Aanwinsten:**

- |    |  |
|----|--|
| 25 | Mevr. G. Roobeek te Bergen, schoolschriften, diploma, ca. 1925.  |
| 26 | Kas/abonnementenregisters Handelsdrukkerij C. de Boer te Den Helder, ca. 1890-ca. 1920   |
| 27 | Schoolschrift en -agenda's Handels(dag)school te Alkmaar van Hannie Ulrich, ca. 1948-ca. 1953  |
| 28 | Nachtregisters en gastenboek pension 'Bella Vista' te Alkmaar, ca. 1960-ca. 2000   |
| 29 | Foto en biljet openbare executie betreffende Langestraat 99 te Alkmaar, afkomstig van Karla Wenkebach  |
| 30 | Collectie vrachtschip 'Renate Leonardt', collectie J.J. Landman, collectie H.J. Krijnen (ontvangen van de Historische Vereniging Den Helder) |
| 31 | Perkamenten oorkonde directeur Openbare Werken Alkmaar 1921-1946   |
| 32 | Vereniging van handelaren in aardappelen, groenten en fruit te Den Helder  |
| 33 | Afdeling Den Helder van de Nederlandse Vereniging voor Dierenbescherming   |
| 34 | Onderafdeling Den Helder van de Nederlandse Bond van gemeenteamttenaren  |
| 35 | Kopieboeken Bureau voor Arbeidersrecht te Alkmaar, 1917-1930   |
| 36 | Notulenboek vergaderingen Victorie Loge nr. 50, ODD Fellows, Alkmaar, 1938-1940  |
| 37 | Kasboek J.P. Boom en Zonen, klompen- en borstelhandel te Alkmaar, 1921   |
| 38 | Kasboek aannemer van Os te Den Helder, 1945  |
| 39 | Kasboeken Rundveefokvereniging De Rijk, Graft en omstreken, 1947-1974  |

**Aanvullingen op de volgende archieven:**

- |    |   |
|----|---|
| 40 | Hervormde Gemeente Castricum  |
| 41 | Handelsschool te Alkmaar  |
| 42 | Classis Alkmaar   |
| 43 | Ambachtsschool voor Alkmaar en omstreken (constructieschriften P. Hartog te Heiloo)                           |
| 44 | Notarieel Warmenhuizen en gemeente Warmenhuizen 1488-1813 (stukken ontvangen van S. Schipper te Warmenhuizen) |
| 45 | Provenhuis van Zessen   |
| 46 | Maatschappij tot bevordering der Toonkunst, afdeling Alkmaar  |
| 47 | Vereniging van de H. Vincentius van Paulo te Alkmaar (St. Vincentiusvereniging)                               |
| 48 | R.K. Parochie St. Laurentius te Alkmaar   |
| 49 | Koninklijke Nederlandse Voetbalbond, afdeling Noord Holland   |
| 50 | Hervormde Gemeente Alkmaar (diaconie)   |
| 51 | Bijenteeltvereniging Heiloo   |

Subtotaal Overheid	111,2 m
Subtotaal Particulier	123,6 m

<b>Totaal</b>	<b>234,8 m</b>
---------------	----------------

## BIJLAGE 3

### Lijst van beschikbaar gekomen toegangen (incl. verpakken en etiketteren)

- |   |        |
|---|--------|
| • Bewerking van het archief van de gemeente Schagen 1814-1942                                     | 64,0 m |
| • Bewerking van het archief van de gemeente Schagen, 1943-1979 vervolgd en afgerond: inventaris   |        |
| • Bewerking van het archief van de gemeente Den Helder, 1900-1918 gestart en afgerond: inventaris |        |
| • Oecumenisch Platform Raad van Kerken Bergen NH (Bergen, Egmond, Schoorl), 1975-2005             | 2,0 m  |
| • Bewerkingen met aanvullingen van de inventarissen van de archieven van de gemeente Zijpe        |        |
| • Vertrouwenscommissie herbenoeming burgemeester J.F.N. Cornellise, gem. Langedijk, 2010-2011     | 0,1 m  |
| • Weeskamer te Alkmaar, 1517-1852   | 25,0 m |
| • R.K. Parochie Sint Pancratius te Castricum, 1440-1984   | 6,0 m  |
| • Inventaris Collectie Aanwinsten: bewerkt en aangevuld   |        |
| • Archief van de opgeheven stichting De Kunst   |        |
| • Archief Trompetterkorps Alkmaar   |        |
| • Archief Brood- en koekfabriek De Eendracht te Den Helder  |        |
| • Archief Federatieve Vrouwenraad Den Helder.   |        |

### Verpakkingswerkzaamheden

In totaal werd 246,5 meter omgepakt (voorzien van nieuwe omslagen en dozen):

- |                                       |        |
|---------------------------------------|--------|
| • Gemeente Bergen 1464-1813           | 8,5 m  |
| • Gemeente Bergen 1811-1921           | 19,0 m |
| • Gemeente Bergen 1922-1969           | 40,0 m |
| • Gemeente Castricum 1812-1915        | 8,5 m  |
| • Gemeente Egmond-Binnen 1942-1978    | 18,0 m |
| • Gemeente Egmond aan Zee 1815-1942   | 14,0 m |
| • Gemeente Schagen 1814-1942          | 64,0 m |
| • Gemeente Noord Scharwoude 1812-1941 | 31,0 m |
| • Gemeente Oterleek 1640-1970         | 13,5 m |
| • Gemeente Schoorl 1507-1813          | 6,0 m  |
| • Gemeente Schoorl 1814-1929          | 24,0 m |

### Conserveringswerkzaamheden

Naast het ompakken en schoonmaken van binnengekomen archieven zijn er uit de volgende archieven stukken geconserveerd:

- |   |  |
|---|--|
| • Oud Archief Bergen                      | • Sint Laurentiusparochie Alkmaar  |
| • Oud Archief Schagen                     | • Herv. Gemeente Schoorl, Groet en Camperduin                              |
| • Gemeentebestuur Akersloot               | • Hofje van Bijleveld  |
| • Gemeentebestuur Den Helder 1815-1899    | • Maatschappij tot Nut van 't Algemeen                                     |
| • Banketbakkerij en kokerij 'Soecker'     | • Hervormde Gemeente Driehuizen  |
| • Willibrordusparochie Heiloo 1681 - 1986 | • Collectie Aanwinsten   |
| • N.H. Gemeente Nieuwe Niedorp            | • Naast deze archiefbescheiden werden ook kaarten en boeken gerestaureerd. |

## **BIJLAGE 4**

### **Aanwinsten Atlas**

#### **Aankopen:**

- 10 kleurenfoto's van de festiviteiten rond het AZ kampioenschap 2009 gemaakt door Rob Verhagen.
- Kleurengravure plattegrond Drebber 1597 bij kunsthandel Nobra te Alkmaar.
- 4 fotoafdrukken "achter het geluidsscherm", 2 fotoafdrukken "in/op/aan/bouwen" inclusief digibestanden gemaakt door T. Steemers.
- Daarnaast verschillende objecten als fotoafdrukken en dvd's via particuliere aanbieders.

#### **Schenken:**

Enkele tientallen instellingen en particulieren schonken in verslagjaar materiaal aan het archief. De ene schenking was hierbij uiteraard interessanter dan de andere, maar het is lovenswaardig dat deze schenkers het archief weten te vinden. Een goede gewoonte is dat zusterinstellingen beeldmateriaal aan ons schenken wanneer dat materiaal bij ons beter op haar plaats is dan bij hun. Ook tijdens verslagjaar is dat enkele malen voorgevallen. Maar ook andersom.

#### **Een greep uit het meest interessant aangeboden:**

- 38 stuks 8mm film van Callantsoog e.o. én 169 glasnegatieven 1910-1930 Callantsoog
- 57 kleurendia's, Alkmaar 1987. Met name Overstad en omgeving Kanaalkade.
- 1 fotoalbum "Bevrijdingsfeesten te Warmenhuizen, 1945" met artistiek versierde pagina's met zwart-wit afdrukken, alsmede een envelop met knipsels en kopieën over het leven van burgemeester Nolet van Harenkarspel.
- 346 glasplaatnegatieven (10x15) en 74 filmnegatieven (10x15) van Den Helder uit de periode 1910-1935.
- 10 foto's uit de collectie van Stephanus Martinus Middelhof m.b.t. de Gewestelijke Landstormcommissie Noord-Holland.
- Kaart van de eerste verpachting van vischplaatsen voor de vangst van schelpdieren in de Zuiderzee, 1884.
- Ordner negatiefstroken met contactafdrukken actie V&D kinderportretten 1971.

#### **Overbrengingen:**

- Gemeentelijke fotocollectie Anna Paulowna, 1885- 1998 (circa). 8 meter
- Gemeentelijke fotocollectie Wieringen, 1885 – 1990 (circa). 8 meter

#### **Bewaargeving:**

- Van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier te Edam zijn als bewaargeving 2 kaarten van Dirk Abbestee 'Koe-gras' en 'Ian van Huyduijnen', uit respectievelijk 1652 en 1661 opgenomen in de collectie.



## **BIJLAGE 5**

### **Aanwinsten bibliotheek**

De bibliotheekcollectie werd uitgebreid met 710 publicaties (2010: 543), waaronder zowel aangekochte publicaties als schenkingen van collega's, bezoekers en relaties.

In dit aantal zijn meegerekend de volgende aanwinsten: een schenking van 119 publicaties door de gemeente Den Helder; een schenking van 33 publicaties door de gemeente Wieringen; 96 kinderboeken van de Alkmaarse uitgeverij Kluitman, voor een groot deel afkomstig van mevrouw Aten uit Pingjum; een exemplaar van *De Bergense School en Piet Boendermaker* (Zwolle, Waanders, 1997), geschonken door de Historische Vereniging Bergen.

De aanwinsten werden in de vorm van geïllustreerde tweemaandelijks overzichten op de website geplaatst.

## BIJLAGE 6

**Gepubliceerde onderzoeken**, waarbij gebruik is gemaakt van de archieven en collecties van het Regionaal Archief Alkmaar.

### Medewerkers Regionaal Archief:

Aten, D.

Inventaris archief polder Callantsoog : de Tweede Wereldoorlog en zijn nasleep / Diederik Aten. - In: De clock van Callens-ooghe, jrg. 26 (2011), nr. 1, p. 10-11, ill.

Baar, J. van

Achter de gevel van Peter Verburg : de opkomst van de zuurkoolfabricage in Langedijk / [tekst en research: Jan van Baar]. - Langedijk : Woningbouwvereniging Langedijk, 2011. - Alkmaar : Regionaal Archief. - 56 p. : ill. - ISBN 978-90-81684-31-6

Baar, J. van

Kolven, een oude volkssport / door Jan van Baar. - Langedijk : Woningbouwvereniging Langedijk, 2011. - 4 p. (folder) : ill. + losse afbeelding.

Dijl, J. van

Het dorp Egmont op zee / Luc Lassche en Jesse van Dijl. - In: Geestgronden, jrg. 18 (2011), nr. 2/3, p. 62-78, ill. - Met lit. opg.

Dijl, J. van

De 'Heldersche wijk' van Egmond-Binnen / Jesse van Dijl. - In: Geestgronden, jrg. 18 (2011), nr. 2/3, p. 54-61. - Met lit. opg.

Free, T., M. Joustra en P. Vijn

Archivaria, nieuwsbrief van het Regionaal Archief / samenstelling: Tessa Free, Marijke Joustra en Pieter Vijn. - Jrg. 23 (2011), nrs. 1 en 2.

Joustra, M.

Bibliografie van West-Friesland 2010 / Marijke Joustra en Joke Terra. - In: West-Frieslands oud en nieuw, jrg. 78 (2011), p. 160-179.

Raad, H. de

Het Alkmaarse tucht- en verbeterhuis : een gevangenis in een voormalig klooster / Harry de Raad. - In: Levend Alkmaars erfgoed : herbestemming van alle tijden. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar, 2011. - P. 25-36, ill.

Raad, H. de

Haite Haijtema : een roman over een Alkmaarse kruidenier / Harry de Raad. - 2011. - In: Oud Alkmaar, jrg. 35 (2011), nr. 1, p. 1-4, ill. - Betreft de roman: De vadermoordenaar / Arno Haijtema. - Amsterdam : Atlas, 2010.

Raad, H. de

De mythe van Vrone / H. de Raad, A.E. Engels-de Lange en S. Kinebanian-Greeves. - In: De Gouden Engel, nr. 23 (2011), p. 46-52.

Raad, H. de

Nieuwlandbrug : omwonenden, buurt en geschiedenis / [teksten: Nieko Henneman, Harry de Raad ... et al. ; red. Jos Knippen]. - Alkmaar : Bewonersgroep Oostelijk Stadsdeel II, 2011. - 66 p. : ill. - Uitg. bij de ingebruikneming van de nieuwe Nieuwlandbrug in Alkmaar in december 2011.

Raad, H. de

Van Jonge Hof tot tussenschool : nieuw gebruik van een middeleeuws kloostercomplex / Harry de Raad. - In: *Levend Alkmaars erfgoed : herbestemming van alle tijden*. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar, 2011. - P. 51-64, ill.

Raad, H. de

Zo was het toen: geen plaats in Schermerhorn, 1969 / Harry de Raad. - 2011. - In: *Het wiel : landelijk woonwagennieuws*, jrg. 23 (2011), nr. 6, p. 16-19, ill. - Betreft woonwagenebewoners in Schermerhorn.

Wegereef, S.

Van Gasthuis tot Waag, van Waag tot VVV : hergebruik van een eeuwenoud monument / Sander Wegereef. - In: *Levend Alkmaars erfgoed : herbestemming van alle tijden*. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar, 2011. - P. 90-23, ill.

### Bezoekers

*Verskillende bezoekers publiceerden onderzoeken waarbij gebruik werd gemaakt van de archieven en collecties van het Regionaal Archief. Naast diverse artikelen in de periodieken van de historische verenigingen verschenen de volgende publicaties:*

60 jaar Technisch Onderwijs in Schagen, 1949-2009 / [samenst. Piet Bruins ... et al.]. - Schagen : GSg (Gemeentelijke Scholengemeenschap Schagen), 2010. - 192 p. : ill. + dvd.

100 jaar Spoorbuurt, Watertorenbuurt / [red.: Ilanda de Dood ... et al. ; foto's: Ruud Vlaar ... et al.]. - Alkmaar : Buurtvereniging "De Watertoren" en Wijkvereniging "Op de Rails", 2010. - 28 p. : ill. - Uitg. ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Spoor- en Watertorenbuurt in Alkmaar. - Met foto's uit ondermeer de collectie van het Regionaal Archief Alkmaar.

150 jaar Alkmaar Ontzet 8 oktoberviering / [red.: Ruud Schmitz ... et al.]. - [Alkmaar] : HDC Media, 2011. - 96 p. : ill. - Uitg. in samenwerking met de 8 October Vereniging Alkmaar Ontzet en het Regionaal Archief Alkmaar. - Gedeeltelijk eerder verschenen in de *Alkmaarsche Courant*. - ISBN 978-90-7784263-8

Alkmaar 1573 : een tentoonstelling van de Stichting tot Behoud van Monumentale Kerken in Alkmaar / [samenst. Barbara Aukes en Marjoleine van Schaik ; met bijdragen van Peter Bitter ... et al.]. - Alkmaar : Stichting tot Behoud van Monumentale Kerken in Alkmaar, 2011. - 18 p. : ill. - Uitg. bij de tentoonstelling, 15 juli t/m 11 september 2011, Grote Sint Laurenskerk Alkmaar.

Anno 1644 : kerk Oost-Graftdijk 2010 / [red. Martien Verkerk ... et al.]. - Oost- en West-Graftdijk : Protestantse Gemeente te Oost- en West-Graftdijk, 2009. - 56 p. : ill. - Met lit. opg. - ISBN 978-90-816431-1-5

Bos, K.

Tweehonderd jaar smeden : beschrijving van de familie Busse te Hiddesdorf tot de familie Bos te Alkmaar / Karel Bos. - Amsterdam : iest&brand, 2011. - 76 p. : ill. - ISBN 978-90-79717-00-2

Brouwer, A.

De vuile handen van Willem van Oranje : Vader des Vaderlands, maar vader van alle vaderlanders? / Aron Brouwer & Marthijn Wouters. - Alkmaar : Aron Brouwer en Marthijn Wouters, 2010. - 78, [36] p. : ill. - Profielwerkstuk geschiedenis, Mummellius Gymnasium Alkmaar. - Met lit. opg.

Cox, J.C.M.

'Hebbende privilege van stede' : de verlening van stadsrechtprivileges in Holland en Zeeland (13de - 15de eeuw) / Joost C.M. Cox. - Den Haag : Sdu Uitgevers, 2011. - 420 p. : ill. + cd-rom. - Ook verschenen als proefschrift Leiden. - Met lit. opg., reg. - ISBN 978-90-12-57328-3

Doornbos, A.V.

Maer denckt meer dan gij leest, en leest meer dan er staet : tegendraadse elementen in het werk van Geertruida Toussaint / door Annemarie Viviane Doornbos. - Oisterwijk : BOX Press, 2011. - 496 p. : ill. - Proefschrift Universiteit van Amsterdam. - Met lit. opg., reg. - ISBN 978-90-8891-307-5

Duinen en mensen : Noordkop en Zwanenwater / Rolf Roos (red.) ; auteurs: Dan van Lunsen ... [et al.] ; tekstbijdragen: Bas Arens ... [et al.] ; vormgeving: Marc Elsendoorn, Hans Lodewijkx. - Amsterdam : Stichting NatuurMedia, 2011. - 161 p. : ill. - Uitg. in samenw. met Landschap Noord-Holland, Natuurmonumenten, historische verenigingen e.a. - Met reg. - ISBN 978-90-808-1584-1

Engelse, L. den

Het verband tussen het aantal korenmolens en de bevolkingsomvang / Leo den Engelse. - 2011. - Molinologie : tijdschrift voor molenstudies, nr. 34 (2010), p. 25-37, ill. - Betreft elf korenmolens op het Schermereiland, in de dorpen Zuiderkermer, Graft, de Rijk en Schermerhorn. - Met lit. opg.

Fransen, A.

Dijk onder spanning : de ecologische, politieke en financiële geschiedenis van de Diemerdijk bij Amsterdam, 1591-1864 / Alfons Fransen ; [red.: Petra van Dam en Jet Matla]. - Hilversum : Verloren, 2011. - 404 p. : ill. - Ook versch. als proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam, 2009: Een kleine dijk met een groot doel : de financiering van de Diemerdijk, 1591-1864. - ISBN 978-90-8704-191-5 (Waterstaat, cultuur en geschiedenis ; 1)

Groot, T. de

De in Castricum ingeschreven Joden die omkwamen in 1940-1945 / Ton de Groot. - Castricum : Ton de Groot, 2011. - 30 p. : ill.

Heideman, J.

Castricum en Bakkum tijdens de Tweede Wereldoorlog : deel 1: 1939-1942 / [interviews, samenst. en eindred.: John Heideman]. - [S.l.] : His Files, 2011. - 160 p. : ill.

De kerk spreekt... : oud-katholiek zijn in Egmond aan Zee / [red. Willem Gravemaker ... et al.]. - Schoorl : Pirola, 2011. - 168 p. : ill. - Uitg. ter gelegenheid van het 125-jarige jubileum van de oud-katholieke Sint Agneskerk in Egmond aan Zee. - ISBN 978-90-6455-679-1

Komen, H.

Stolpboerderijen in Heerhugowaard : historie van de stolpboerderijen in Heerhugowaard, hun eigenaren en bewoners : deel 3: Heerhugowaard-noord / Henk Komen. - Schoorl : Pirola, 2011. - 299 p. : ill. - Met lit. opg., reg. - ISBN 978-90-6455-682-1

Kout, B.

'In memoriam' : Pancrasser oorlogsslachtoffers 1940-1947 / [samenst.: Bram Kout]. - Sint Pancras : Historische Vereniging Sint-Pancras, 2011. - 46 p. : ill. - Met lit. opg. - Omslag vermeldt: ter nagedachtenis aan burgerslachtoffers en de militaire slachtoffers geboren in Sint Pancras of woonachtig aldaar gedurende de Tweede Wereldoorlog.

Lassooy, P.

Tulpenmania / Peter Lassooy. - Egmond-Binnen : Peter Lassooy, 2010. - 48 p. : ill. + dvd (8:50 min.). - Met lit. opg. - Dvd: De video, of Hoe de tulpen uit hun bol gaan.

Leek, J.

Stamboom familie Leek en aanverwanten : van circa 1660 - 2011 / samengest. door Jaap Dirkszn.  
Leek. - Oudorp : J. Leek, 2011 (Schoorl : Pirola). - 184 p. : ill. - Met reg. - ISBN 978-90-6455-689-0

Levelt, S.

Jan van Naaldwijk's Chronicles of Holland : continuity and transformation in the historical tradition of Holland during the early sixteenth century / Sjoerd Levelt. - Hilversum : Verloren, 2011. - 280 p. : ill. + cd-rom. - Met lit. opg. - Cd-rom bevat transcripties van de twee kronieken geschreven tussen 1513 en 1520. - ISBN 978-90-8704-221-9

Levend Alkmaars erfgoed : herbestemming van alle tijden / [red.: Odwin Ralling, Gonna de Reus]. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar, 2011. - 119 p. : ill. - Uitg. ter gelegenheid van Open Monumentendag, 10 september 2011. - Met lit. opg. - ISBN 978-90-73131-00-2

Mourik, D. van

'Tot (...) behoef hoer leven lanck' : the St. Elisabethgasthuis and social care in Alkmaar 1459-1600 / Daniëlle van Mourik. - [S.l.] : Daniëlle van Mourik, 2011. - 21 p. - Masterscriptie Universiteit van Amsterdam - Met lit. opg.

Mulder, J.

'Het Mulderwerk' : de Westfriese familie Mulder / Jan Mulder. - [S.l. : Jan Mulder, 2011]. - 250 p. : ill. - Met reg.

Müller, M.

Stad van justitie of stad van geweld? : misdaad en straf in zestiende-eeuws Alkmaar / Maarten Müller. - 2011. - Pro memorie : bijdragen tot de rechtsgeschiedenis der Nederlanden, jrg. 13 (2011), nr. 1, p. 80-95, ill. - Met lit. opg.

Nieuwlandbrug : omwonenden, buurt en geschiedenis / [teksten: Nieko Henneman, Harry de Raad ... et al. ; red. Jos Knippen]. - Alkmaar : Bewonersgroep Oostelijk Stadsdeel II, 2011. - 66 p. : ill. - Uitg. bij de ingebruikneming van de nieuwe Nieuwlandbrug in Alkmaar in december 2011.

Passie in liften : 125 innovatief in beweging [1886-2011] / [samengest. door Marcel Bloemraad en Dick Beerepoot]. - Heerhugowaard : Handicare Stairlifts, [2011]. - 116 p. : ill. - Geschiedenis van Handicare in Heerhugowaard, voortgekomen uit een samenvoeging van de Alkmaarse liftenfabriek Brinkman en de firma Jan Hamer (Amsterdam, later Heerhugowaard).

Pielage, J.T.M.

De kerkkroniek : historische feiten en beschouwingen rond de 150-jarige Sint Bonifatiuskerk te De Rijp / J.Th.M. Pielage en G.J. Pielage. - De Rijp : Rooms-katholieke parochie Sint Bonifatius, 2011. - 76 p. : ill.

Rogge, C.

Het grafmonument van Reinout van Brederode (1565/1567-1633) in het kerkje te Veenhuizen (Noord-Holland) / Carla Rogge. - Veenhuizen : Stichting tot behoud Praalgraf Veenhuizen, 2011. - 134, [11] p. : ill. - Herziene en uitgebreide heruitgave van: Het grafmonument van Reinout van Brederode (1565/1567-1633) in de Hervormde Kerk van Veenhuizen (Noord-Holland) : rapport. - 1990. - Met lit. opg.

Sik, J.

Alkmaar vroeger & nu : de stad in beeld en verhaal / Joop Sik. - Sint Pancras : Wollring Uitgeverij, 2011. - 93 p. : foto's. - ISBN 978-90-8183720-0

Stuve, W.

Een roepende in de woestijn : Louwerens Willems (1589-1636), voorvechter van de Oude Vlamingen / Willem Stuve. - Amsterdam : Doopsgezinde Historische Kring, 2010. - [26] p. : ill. - Overdr. van: Gedoopt : vijf eeuwen doopsgezinden in Nederland. - Doopsgezinde bijdragen, jrg. 35/36 (2010), p. 217-241. - Met lit. opg.

Taselaar, R.E.

Werkkampen voor gemengd-gehuwde Joden in Noord-Holland in 1944 / door René E. Taselaar. - 2010. - In: Terugblik 40-45 : maandblad van de Documentatiegroep '40-'45, jrg. 48 (2010), nr. 12 (nr. 500), p. 3-25, ill. - Betreft de kampen in 't Zand en Groote Keeten. - Met lit. opg.

Timpener, E.

'Alsoe die historie seit' : de Clerc uten laghen Landen vanuit nieuw perspectief / Evelien Timpener. - 2011. - Jaarboek voor middeleeuwse geschiedenis, jrg. 13 (2010), p. 167-209, ill. - Met lit. opg. - Betreft o.a.: "Cronyke van Holland" (handschrift, 15e eeuw), in Familiearchief Van Foreest, inv. nr. 898.

Tomson, P.J.

Boeken vertellen een verhaal : het patriottisch engagement van Cornelis van Foreest (1756-1825) / Peter J. Tomson. - 2011. - De Boekenwereld, jrg. 27 (2010/2011), nr. 5, p. 258-273, ill. - Met lit. opg.

Tuijn, C

Kwartierstaat kinderen Kösters / C. Tuijn. - [Krommenie : C. Tuijn, 2011]. - 55 p. : ill.

Vis, G.N.M.

In het hart van de stad : 150 jaar St.-Laurentiuskerk in Alkmaar 1861-2011 / Jurjen Vis. - Alkmaar : RK Parochie H.H. Matthias-Laurentius, 2011 (Schoorl : Pirola). - 120 p. : ill. - Met lit. opg. - ISBN 978-90-6455-688-3

Visser, I.

Stedenbouw : de vroegmoderne stad in de Nederlanden : systematisch deel / [cursusteamleider, auteur: I. Visser]. - Heerlen : Open Universiteit, 2011. - 374 p. : ill. - Tekstboek bij de cursus 'Stedenbouw', onderdeel van de postpropedeuse van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen. - Met lit. opg., reg. - ISBN 978-90-358-1739-5

Vloten, F. van

Nieuw licht! : Jan Toorop en de Domburgsche tentoonstellingen 1911-1921 / [red. en samenst.] Francisca van Vloten ; met bijdragen van André Groeneveld en Renée Smithuis. - Deventer : De Factory, 2011. - 229 p. : ill. - Met lit. opg., reg. - ISBN 978-90-811727-4-5